

80 let v službi ljudstva - 10 let v svobodi!

Pod tem geslom stopa te dni organizacija prostovoljnega gasilstva na Gorenjskem v 80. leto svojega obstoja. Ob tem visokem jubileju, ki je istočasno praznik vsega prebivalstva Gorenjske, s posebnim ponosom gledamo na prehojeno pot, na službo, ki jo je od leta 1875 organizirano opravljala za ljudstvo, organizacija prostovoljnih reševalcev na Gorenjskem. Dolga in izredno težavna je bila razvojna pot naše organizacije, vendar je zato, ker je od samega začetka bila ustanovljena zaradi potrebe ljudstva, prešla vse težave in v 80 letih dosegla silen razvoj. Gorenjski kmetje, obrtniki in nastajajoči delavski razred so kmalu za akcijo izvedeno za ustanovitev »požarne brambre« v Ljubljani, pričeli z najaktivnejšim delom za ustanavljanje. To delo je bilo rezultat spoznanja, da je le v skupnosti možen odločen in učinkovit nastop. V tem smislu je bilo tudi prvo organizacijsko delo, ki je porajalo v takratnih časih samozavest in zlasti budilo narodno zavest.

Prvo društvo na Gorenjskem je bilo ustanovljeno leta 1875 v Škofji Loki. Poleg tega društva so kmalu ustanovili še prostovoljno gasilsko društvo Kranj leta 1879. Ustanovitev tega društva je bila izredno pomembna z ozirom na njegovo široko aktivnost tudi na podeželju. Kranjsko so sledile Begunje, Radovljica, Trzin, Jesenice in nato v 90 letih 19. stoletja številni kraji, tako da smo ob nastopu 28. stoletja imeli že številne organizacije, ki so zajele skupno 932 članov, kar je bilo za takratne razmere kar precej. Karakteristično za vsa društva, ustanovljena v času avstroogrške monarhije, je bilo, da so bila čuvar ljudskega premoženja in hkrati poborniki slovenske narodne misli in slovenske besede, četudi so bila pod silnim pritiskom potlačevanja. Marsikje, zlasti na vasi, so bila prostovoljna gasilska društva edina organizacija, ki je s svojimi prireditvami pospeševala prosveto in kulturo med narodom, z uporabo slovenske besede.

Po razpadu dolgoletne mačehe leta 1918, se je aktivnost gasilstva v Sloveniji močno povečala. Veselje nad osvoboditvijo izpod tisoletne tiranije in nad lastno državo, je dalo gasilstvu v prvih letih nove države velik polet. Zal pa stara Jugoslavija tudi v gasilstvu ni izpolnila pričakovanj. Nemogoče strankarske razmere so razdrobile organizacije, vodstva so se menjala z župani in materialna pomoč ni bila v mnogih krajih rezultat potrebe, temveč strankarske pripadnosti društvenega vodstva.

V takih razmerah se je obdržala trdnost organizacije le zahvaljujoč mnogim starim veteranom, ki niso dopustili, da bi se na tak način rušil ugled organizacije in nesebična služba za ljudstvo. To je Gorenjsko gasilstvo, čeravno ponekod organizacijsko oslabiljeno, v svoji osnovi pa vendarle trdno, dočakalo leto 1941, začetek ljudske revolucije, začetek herojske borbe narodov Jugoslavije za svobodo. Trdnost in nacionalna zavest gorenjskih gasilcev sta se v teh težkih in velikih časih, v letih najtežje preizkušnje naših narodov, jasno izkazala. Naš gasilec je v veliki večini ostal zvest svojem ljudstvu. To nam dokazujejo številni borec iz vrst gasilstva, nešteti grobovi v naših gozdovih in tam daleč v tujini, saj je v borbi za našo sveto stvar darovalo življenje nad 450 gorenjskih gasilcev. — Spomin na njihovo žrtve bo ostal večni.

Pred 10. leti smo polni radosti in poleta pričeli z delom za obnovo organizacije. Služba ljudstvu je dobila poseben pomen. Premoženje je v veliki večini postalo splošna narodna last in v takih pogojih se je

odgovornost naše organizacije bistveno povečala. Ko danes gasilci rešujemo od požara zasebno lastnino posameznikov, rešujemo v bistvu splošno družbeno imovino. Tega se moramo zavedati v čim večji meri, ker bo tako tudi naš odnos do te lastnine neprimeren boljši. Naša društva so se vključila v splošno delo za napredek in skupaj s prebivalstvom dosegla uspeh za uspehom. Ko danes gledamo s prav posebnim ponosom na preteklih 10 let ugotavljamo, da je bilo storjeno več, kot kdaj koli poprej. Število društev se je podvojilo, prav tako tudi število članstva. Na Gorenjskem, skoraj v vsakem kraju vidimo nove gasilske domove, društva so v svoji opremljenosti kljub težkim pogojem, lepo napredovala. Danes je v službi ljudstva vedno pripravljeno za pomoč nad 5300 aktivnih članov naše organizacije, organiziranih v 136 društvih. Društva so združena v 11 občinskih gasilskih zvezah, le-te pa v Okrajno gasilsko zvezo za Gorenjsko. Organizacijsko utrjena in tehnično pripravljena slavijo naša društva svoj visoki jubilej.

V soboto in nedeljo 28. in 29. maja organiziramo v čast 80-letnice ustanovitve in 10-letnice osvoboditve, svoje največje prireditve — I. Gorenjski gasilski festival. Želimo, da bi s to našo veliko manifestacijo vzburili še večje zanimanje za gasilstvo, posebno pri naši mladini, ki naj še v večji meri kot doslej stopa na mesta starih veteranov. Pred nami so nove naloge, občinske skupnosti bodo zahtevale povečano odgovornost, občinske gasilske zveze postanejo v celoti družbeni organ, poverjen od občinske skupnosti za požarno varnost, reševanje pri elementarnih nevarnostih in za izvrševanje preventivnih mer. Prebivalstvu Gorenjske ob tej priložnosti zagotavljamo, da bomo tudi v naprej vedno pripravljeni in da bomo v okviru gasilstva Slovenije in svobodne Titove Jugoslavije še dosledneje odpravljali vse negativne tradicije in delali pod svojim geslom: »V službi ljudstva — na pomoč!«

Največje priznanje vsega prebivalstva pa nam bo čim številnejša udeležba na prireditvah I. Gorenjskega gasilskega festivala.

Makso Trdny
Predsednik upravnega odbora
OGZ za Gorenjsko

Slavje delavske mladine Slovenije doživelo vrhunec v Kranju

V soboto in nedeljo je doživljalo majsko slavje delavske mladine Slovenije — 10 let v svobodi, svoj vrhunec z zborovanjem v Kranju. Okoli 15.000 mladincev iz vse Slovenije je prišlo s posebnimi vlaki, kamioni, kolese v Kranj, da bi dali kar največji poudarek proslavam delavske mladine v počastitev 10. obletnice svobodne graditve.

Zal je zborovanje motilo oblačno in deloma deževno vreme.

Razstava izdekov mladih delavcev

V okviru proslav majskega praznovanja je bila v soboto v prostorih Doma JLA v Kranju odprta tudi razstava izdelkov mladih delavcev iz Slovenije.

Otvorilni razstave, katero je otvoril član predsedstva CK LMS Rudi Bregar, so prisostvovali številni predstavniki političnega in kulturnega življenja iz Kranja in vse Gorenjske. Tovarši Bregar je poudaril, da je mladina — predvsem delavska, pa tudi dijaki, študentje in kmečka mladina — vedno prva pri graditvi naše domovine, da je med vojno visoko nosila zastavo svobode, tako kot danes daje ogromen delež pri graditvi našega gospodarstva.

V sicer majhnem prostoru spodnje dvorane JLA, so prišli do izraza številni izdelki, ki jih izdelujejo mladi delavci za stroji v tovarnah širom Slovenije. Razstavljeni izdelki kažejo na eni strani uspehe, ki jih je

Član izvršnega komiteja CK ZKS, Boris Zihnerl, govori na slavnostnem zborovanju

naša, predvsem delavska mladina dosegla v svojem strokovnem izpopolnjevanju, na drugi strani pa napore, ki jih je prestajala vsa naša država v borbi za dvig iz zaostalosti, v kateri je nadvse častno sodelovala tudi naša mladina.

Prirediteljem razstave, ki je bila pripravljena v zelo kratkem času, je zameriti le to, da je vse preveč splošno, da iz nje ne diha mladinski duh in da ni videti v zadostni meri naporov, ki jih vlaga mladina za to, kar danes proizvajajo naše tovarne. Pri naslovnih napisih posameznih tovarn in podjetij pa smo pogrešali vsaj številke o številu mladincev, zaposlenih v posameznih podjetjih.

Parada mladih na Titovem trgu

V poznih popoldanskih urah nas je na Trgu svobode preselečila s svojim promenadnim koncertom mladinska godba na pihala iz Trbovelj. Zvečer so nastopile kulturne skupine mladincev iz Celja, Maribora, Štajnjanja, Krškega, Raven na Koroškem, Ljubljane in Kranja v raznih dvoranah v Kranju, Strazišču in Primskovem. »Tek osvoboditve« z baklami, na katerem so osvojili prehodni pokal komunskega odbora LMS Kranj člani TVD »Partizan« Strazišče, je bil nektakšen zaključek svečanega dela praznovanja prvega dne.

V nedeljo zjutraj so že na vse zgodaj po mestu zadoneli zvoki budnice kranjske godbe na pihala. Z železniške postaje so vedno pogostejše prihajale skupine mladincev, ki so se začeli počasi zbirati na nogometnem igrišču in se urejati v povorko, ki je okoli 9. ure krenila v mesto. Najprej je pred slavnostno tribuno na Titovem trgu, ki je bil napolnjen s tisoči meščanov in mladincev, prijel komandant parade, major JLA Stane Prezelj. Za njim je v paradnem koraku prikorakalo 12 esalonov mladincev predvojaške vzgoje z

Gorenjske in iz najboljših centrov Slovenije: Maribora, Trbovelj in Kočevja. Sledili so člani TVD »Partizan«, športniki vseh panog: smučarji, plavalci, pinkponkaši, brodarji, letalci, padalci, alpinisti, košarkaši, odbojkaši, nogometaši itd. Posebno skupino so v sprevedu tvorili številni taborniki iz Gorenjske in Ljubljane. Na zaključku so korakali še predstavniki mladinskih organizacij iz mnogih podjetij Slovenije.

Slavnostno zborovanje

Po zaključku parade se je začela večstopenjska množica mladincev in prebivalcev Kranja ter bližnje okolice pomikati proti Trgu svobode, kjer so že bili zbrani številni gostje, med njimi član izvršnega komiteja (Nadaljevanje na 3. str.)

Taborniki v paradi

42. redna seja LOMO Kranj

Problem porodnišnice se mora urediti

21. maja je bila 42. redna seja Ljudskega odbora mestne občine Kranj. Obsejni dnevni red je bil, po uvodnih besedah predsednika tovariša Vinka Hafnerja, spremenjen. Najprej je tovariš predsednik podal poročilo o IV. skupščini Stalne konference mest, ki je bila pred dnevi v Sarajevu in prisotnim obrazložil sklepe te skupščine. Podpredsednik LOMO tovariš Beznik je obširno poročal o zborih volivcev, ki so bili v kranjski občini izvedeni v prvi polovici maja. Iz poročila se je videlo, da udeležba na zborih volivcev stalno pada. Povprečno se je zborov volivcev udeležilo le 6,5% kranjskih volivcev. Le redko kje so bili zbori bolj obiskani kot zadnjikrat, med temi beleži najboljšo udeležbo zbor v Struževem, ki so ga udeležilo 19% volivcev. Na nekaterih zborih volivcev so bili dani zelo umestni predlogi, tako v Struževem, na Klanču in v Čirčah.

Najdaljša debata se je na seji LO razvila po poročilu Sveta za prosveto in kulturo o vrtcu »Lucijan Seljak« in po poročilu Sveta za zdravstvo in socialno politiko o jaslih »Janina« in o ustanovitvi porodnišnice. Ker ljubljanska porodnišnica ne sprejema nosečnic iz Kranja, bo treba nujno opremiti primeren prostor v Kranju, ki bo služil kot porodnišnica.

Med važnejšimi sklepi so še: sklep naj Svet za gospodarstvo ljudskega odbora prouči pogoje za razpis notranjega posojila ali samoprispevka za nadaljevanje gradnje vodovoda v Strazišču ter za gradnjo šole na Planini, sklep o prodaji hiš splošnega ljud. premoženja izven dražbe, sprejem pravilnika o skladu za kreditiranje gradnje stanovanjskih hiš in imenovanju upravnega odbora sklada ter sklep o potrditvi sestava šolskih odborov.

5. junija

V Logu pri Cerknem

V okviru proslav ob desetletnici osvoboditve se bodo zbrali v nedeljo 5. junija zjutraj v Logu pri Cerknem nekdanji ranjenci in osebe partizanske bolnišnice »Franja« iz vse Slovenije. Zlasti se bolnišnice še dobro spominjajo gorenjski partizani, saj se jih je veliko zdravilo v nji. Na proslavi bo govoril narodni heroj Janko Rudolf, nekdanji ranjenec iz te bolnišnice, invalidski pevski zbor pa bo zapel nekaj pesmi. V hiši »Pri Janezu«, kjer je bila nekoč javka za bolnišnico, bodo odkrili spominsko ploščo.

Prijave udeležencev proslave sprejemajo vsi okrajni in mestni odbori Zveze borcev NOV.

DO 10. JULIJA

nov Okrajni ljudski odbor za Gorenjsko

S seje Pripravljalnega odbora za formiranje komun na Gorenjskem

V petek dopoldne so se zbrali v sejni dvorani Okrajnega ljudskega odbora v Kranju člani Pripravljalnega odbora za formiranje komun na Gorenjskem. Razpravljali so o dosedanjem delu odbora, o osnutku sistematizacij delovnih mest za bodoči okrajni ljudski odbor in komun, po katerem predvidevajo, da bodo novi ljudski odbori, imenovani Okrajni ljudski odbor, imeli 541 uslužbenec, ali 28 manj kot doslej. Razen tega predvideva ta osnutek tudi boljše sestavo kadra, predvsem strokovnjakov, kar bo vplivalo na boljše poslovanje bodočih občin. Nadalje so govorili o nalogah Pripravljalnega odbora in njegovih komisij za formiranje komun.

Sklenili so, da bodo do 10. julija izvedli volitve novega Okrajnega ljudskega odbora za Gorenjsko tako, da bodo od dosedanjih odbornikov obeh gorenjskih okrajev izvolili 60 članov za okrajni zbor in prav toliko v zbor proizvajalcev. Do 20. julija bodo že sprejeli statut okraja, zatem pa izvedli še

volitve občinskih odborov. Računajo, da bodo že od 10. avgusta dalje poslovali novi odbori, da bi si do časa, ko bo začel veljati nov zakon, pridobili že nekaj izkušenj.

V zvezi s teritorialno razdelitvijo pa je nastal nov problem, ki je pravzaprav še vedno odraz nerazumevanja vloge in nalog bodoče komun. Gre za občino Smlednik, kjer nekateri zahtevajo ponovno anketo. Prvi zbori volivcev, ki pa niso bili sklepni, so že izglasovali priključitev k Medvodam. To pa ni zadostovalo in zato je Pripravljalni odbor, skupaj z Okrajnim ljudskim odborom Kranj pripravil posebno anketo, ki je bila zakonita, vendar se tudi s to nekateri v občini še nočejo sprijazniti. Zato so začeli stvari napeti, češ da je bila pri anketi uporabljena sila itd. To deloma tudi drži. Zanimivo je tudi to, da so se v Zapogah odločili za priključitev k Medvodam, čeprav bi to bilo praktično nemogoče, če bi se ves osta-

li del občine Smlednik priključil Kranju. Zato je Pripravljalni odbor sklenil, da se v občini izvede ponovna tajna anketa, pod strogim nadzorom Pripravljalnega in občinskega ljudskega odbora.

J. P.

Denarna pomoč društvom v Škofji Loki

Pred kratkim so na MO SZDL v Loki razpravljali o letošnjem proračunu, zlasti v zvezi z investicijskimi in drugimi dotacijami posameznim društvom. Osnovno načelo delitve po aktivnosti je seveda najbolj pravilno, je škoda, da zaradi majhnih sredstev (3,5 milijona) ni bilo mogoče ugoditi vsem potrebam. Tako je namenjenih ZB 135.000, LMS za nabavo revizitov 50.000, Društvu žena za organizacijo tečajev in predavanj 25.000 in Društvu prijateljev mladine 25.000 dinarjev.

Ljudska prosveta komun bo dobila 1 milijon in pol dinar-

jev (od tega za dograditev Doma KUD »J. Krmelj« v Retaču 1 milijon; KUD »Križnar« Godešič 160.000, KUD »I. Cankar« Vurnas 100.000, KUD »T. Šifrer« 90.000 za kulise in nabavo instrumentov za godbo na pihala; »Svoboda« Trata 50.000 za knjižnico; mladinski pevski zbor v Pušlatu 50.000 in mladinska igralska družina v Zmlinju prav tako 50.000 dinarjev).

Za investicije in revizite bo dobilo TVD »Partizan« 650.000, za ojačevalce in zvočnike LT 100 tisoč, smučarji 60 tisoč, strelci 20 tisoč, taborniki 25 tisoč in PD 30 tisoč dinarjev.

Pod predstvom ministra za tuniška in maroška vprašanja so se nadaljevala francosko - tuniška pogajanja. Zdaj proučujejo dopolnilno konvencijo, ki se nanaša na org. zdravstvene službe v Tunisu ter na civilni letalski in železniški promet v Tunisu.

**ARETACIJE
V ČILSKI VOJSKI**

Čilska vlada je objavila, da so aretirali pred kratkim 4 višje častnike, ki so menda pripravljali upor v čilski vojski. V zvezi z aretiranjem upora so aretirali nekega generala in dva polkovnika.

**KLERIKALCI SPET
PROTESTIRAJO**

Nad 3000 klerikalnih vaških županov iz vse Belgije je pred dnevi korakalo v sprevedu po Bruslju v znak protesta proti šolskim reformam, ki jih je predlagala vlada.

**TRGOVINSKA POGAJANJA
S SOVJETSKO ZVEZO**

Avstrijska trgovinska delegacija bo konec maja odpoštovala v Moskvo, kjer se bo pogajala s sovjetskimi predstavniki o vrsti blaga in načnu dobave, na osnovi nedavno sklenjene avstrijske pogodbe. Delegacija bo prav tako opravila vse potrebno za sklenitev trgovinske pogodbe med Avstrijo in Sovjetsko zvezo.

BILANCA UPORA

V bojih, ki so se bili od 28. aprila do 8. maja, med oddelki vladne vojske in uporniki ločine, Bien Kien v Južnem Vietnamu, je bilo po nepopolnih podatkih ubitih 215 ljudi in ranjenih 1500. Porušenih je bilo 8 tisoč hiš.

VOLILNE NAPOVEDI

Po podatkih Gallupovega inštituta je naraslo število britanskih državljanov, ki bodo glasovali za konservativno stranko, še za pol odstotka v primeri z minulim tednom. To bi pomenilo, da bo 51% Britancev oddalo svoje glasove konservativcem. Laburistična stranka bi potem dobila 47% glasov, medtem ko bi glasovalo za liberalce 2% volivcev.

**STAVKOVNO GIBANJE
V ZDA**

Združenje sindikatov avtomobilskih delavcev je objavilo, da so delavci družbe »General Motors« po vsej državi sklenili, da bodo začeli stavkati, če bi se pogajanja o zamenjavi letni plači izboljšala. Izmed 107 krajevnih delavskih organizacij, so 103 glasovale za stavko.

So ljudje, ki gledajo na svet samo belo in samo črno. Si torej bel ali črn. Drugih barv zanje ni. To so ekstremisti. Ker sami v sebi ne znajo rešiti nobenega problema, mislijo pač, da so problemi nerešljivi...

To so ljudje, ki mislijo, da sta na svetu danes možna samo dva bloka, v kateri so potem »lepo« razporejene posamezne države. Vsak polzkuš katerekoli države, da se s svojo samostojno zunanjo politiko upre temu razvrščanju v dva predala, proglašajo ti ljudje v svoji kratkovidnosti, kvečjemu za tretji blok.

Zato ni čudno, da so ti ljudje v času, ko smo se spri s Sovjetsko zvezo in državami vzhodnega bloka, »prerokovali«, da stopamo v — zahodni blok. Ni so videli, da smo se razšli z vzhodnim prav zaradi naše politike neodvisnosti in enakopravnega sodelovanja med svobodnimi narodi, da pa vsaka blokovna politika tako politiko nju tu uči opozoriti »posledice« naše dolgoletno principielno stališče od vseh »aranzmajev« z Zahodom, ki bi kakorkoli krnili našo neodvisnost. Jugoslavija pa je kljub vsemu stopala po poti neodvisne zunanje politike — politike mirne koekzistencije.

Nič manj se niso ti ljudje zaprepestili, ko so pred 14 dnevi zvedeli, da bo konec maja v Beogradu sestanek najvišjih sovjetskih in jugoslovanskih

Ali je akademski klub v Loki potreben?

Na razstavi naprednega študentskega gibanja v Mali filharmonični dvorani v Ljubljani je poseben oddelček posvečen akademskim klubom širom Slovenije. Toda med mnogimi ni škofojloškega. Kako to? Saj smo ga ustanovili pred letom in pol, prav na Dan republike — se je vprašal marsikateri študent. Res je, bil je ustanovljen, uspešno je deloval, toda po štirih mesecih dela je iz dantes še ne dovolj pojasnjenih vzrokov — zaspal. S tem se je končalo tudi koristno delo študentov v domačem kraju (sodelovanje pri LU, kulturnih prireditvah itd.), obenem pa so se ponovno zrahljale že itak rahle medsebojne vezi študentov.

Delen vzrok razpada SAK (Škofojloškega akad. kluba) je bila premajhna povezava z odborom ZSJ v Ljubljani in z močnejšim klubom v Kranju. Pa tudi odbor so sestavljali večinoma absolventi, ki so se kmalu po ustanovitvi kluba razšli po službah. Medtem ko drugod ustanavljajo klube (v Žirih so celo izdajali svoj gledališki list) in prirejajo festivale (Primorski festival), smo SAK izbrisali iz seznama akademskih gibanj v Sloveniji.

Ali je akademski klub potreben?

Loka je blizu Ljubljane, zato so študentje ob nedeljah večinoma doma, stik z domačim krajem je večji kot drugod, zato bi bilo tudi aktivno delo učinkovitejše. Medtem ko se drugod omejujejo le na počitniško delo, bi pri nas (kakor tudi v Kranju) lahko delali vse leto. Študentov je preko trideset in obiskujejo različne visoke šole od Akademije za upo-

dabljačo umetnost do univerze.

Z organiziranim delom bi lahko začeli krepko brzdno. Klub pa je potreben tudi zaradi študentov samih. Organizirani si bodo laže medsebojno pomagali, urejali vprašanje stipendij, prakse itd. Letos bodo zapustili višjo gimnazijo v Škofji Loki prvi absolventi in potem vsako leto dvajset, dvajset novih akademikov... Kdo jim bo usmeril prve korake na univerzo, če ne kolegi in njihova organizacija. Kdo jim bo dal prve napotke? Kakor v Kranju, bi tudi loški študentje lahko vodili ljudsko univerzo, ali pa ji vsaj pomagali s predavanji. Menim, da že teh nekaj razmetanih misli pritrldno odgovarja na vprašanje.

Nekoč so bili loški akademiki organizirani v Kranjskem

akademskem društvu. Sedaj ne pišemo leto 1900 ampak 1953, kljub temu pa bi bili zelo hvaležni kranjskim kolegom za pomoč (včasih so jim že pomagali), posebno za intervencijo pri ZSJ. Z njihovo pomočjo bo zopet lahko oživel SAK, posebno še, če bi jim stali ob strani starejši loški akademiki s svojo avtoriteto.

Tako bodo v prihodnjem šolskem letu lahko pravilno sprejeli prve bruce loške gimnazije, jim pomagali in prepričali, da bi zaspali v splošnem študentskem mrtvilo. Takrat jih bo že petdeset in se ne bodo ponasili le s študijskimi uspehi, ker imajo že štiri nagradice s Prešernovo nagrado (Sifrer, Leben, Calari, Megušar), ampak tudi s razgibanim družabno kulturnim življenjem.

Hoteli so jih presenetiti

Na letališču v Lescach se vneto pripravljajo na svoj veliki praznik. Da bi pritegnili v svoj krog čimveč mladine, so hoteli v soboto pripraviti šolski mladinski radovljjskega okraja pravi letalski miting. Povabilil so okoli 5000 mladih ljubiteljev letalstva. V načrtu so imeli, da bi pionirji gledali padalce, akrobacije z avioni, motorna in jadralna letala. Glavno, česar so se otroci najbolj veselili, je bilo — kdo bo tisti srečnik, ki ga bo letalo poneslo nad Bled, Radovljico ali morda še dlje. Zal pa jih je dež ustrašil in podrl njihovo veselje.

Pršli so le pionirji osnovne šole iz Hrušice. Mokri in blatni so navdušeno poslušali u-

ga pomena za povezavo naših krajev in povezavo z inozemstvom. Služilo bo razvoju turizma, naši turistični krajci pa bodo dobili še večji pomen. — L. J.

Uprava letališča namerava za Titov rojstni dan ponovno povabiti mlade ljudi. Upamo, da bo tedaj vreme boljše.

KDO BO TISTI SREČNIK?

Do otvoritve letališča bo zgrajeno novo poslopje in urejena okolica letališča. Pričakujejo tudi še nova letala. Sedaj imajo le tri motorna in nekaj jadralnih letal. Posebno zanimivo je jugoslovansko letalo, proizvod tovarne »Letov« iz Ljubljane.

V teh dneh pričakujejo tudi helikopter, ki bo že konec tega tedna trosil letake in marsikdo bo lahko srečen, če bo našel pravega. Potem si bo lahko izbral letalo, v katerem se želi peljati.

Sedaj hitijo z gradnjami, čiščenjem in pripravi, da bo do otvoritve čim lepše pripravljeno. Novo letališče bo veliko

PROGRAM PRIREDITEV gasilskega festivala

Priprave za gasilski festival potekajo v najlepšem redu. Gasilci se vneto pripravljajo na svoj veliki praznik. Proslavljajo se prične že v soboto, 28. maja, ko bo ob 11. uri otvoritev prve razstave sodobne gasilske opreme v prostorih PGD Kranj na Gasilskem trgu. Ob 15. uri bo tekmovanje gasilskih deset in posameznikov v gasilskem sedmerboju. Tekmovanje bo na igrišču »Triglava« na Koroški cesti. Zvečer bo slovesna otvoritev festivala. Ob 20. uri bo znak siren naznanil prihod štafete iz vseh krajev občinskih gasilskih zvez. Pol ure kasneje bo na Titovem trgu otvoritev svečanosti s pozdravnim govorom in priziganjem festivalnega ognja. Vse bo gotovo presenetil ognjemet s Smarjetne gore in zažiganje kresov. Ob 20. uri pa bo v Prešernovem gledališču slavnostna akademija v čast 80-letnice ustanovitve gasilstva na Gorenjskem in 10-letnice osvoboditve.

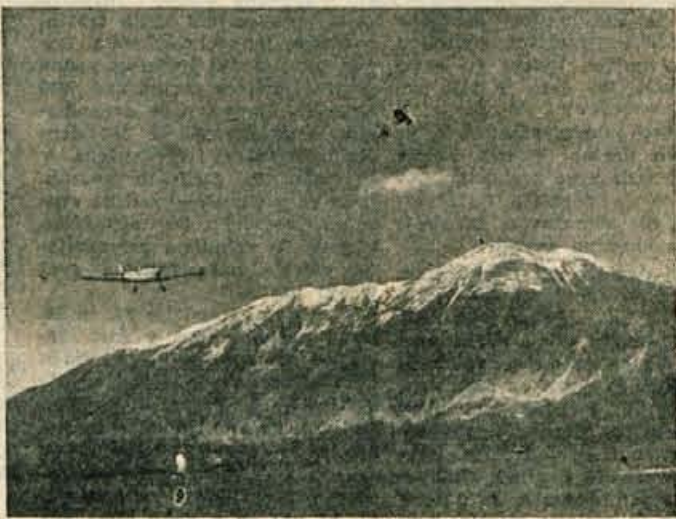
Naslednji dan, v nedeljo, bo že ob 8.30 uri godba na pihala DPD »Svoboda« Kranj imela promenadni koncert na Titovem trgu. Ob 9.30 uri bo glavni nastop na igrišču NK »Triglava«. Po pozdravu zastave bo nastop pionirjev sanitetnih deset in prikazano bo gašenje trafa postaje in drugo. Prav gotovo bo posebej zanimiv nastop gasilcev-padalcev, članov PGD Zelenarne Jesenice. Zatem bo odšla ob 11. uri parada s Koroške ceste po Majstrovem trgu na Titov trg in se končala v Tavčarjevi ulici.

Vsi sodelujoči se bodo nato odpravili na slavnostno zborovanje v Savski log. Za pozdravnim govorom bodo razdelili nagrade, priznanja in diplome.

Popoldne ob 15. uri bo zabavna prireditev v Savskem logu ob sodelovanju gasil. godb in kulturno-umetniških odsekov gasilskih društev.

POŽARNA VARNOST OB GASILSKEM FESTIVALU

Ob priitki Gorenjskega gasilskega festivala, zlasti pa 29. maja 1953 želimo, da se prireditve v čim večjem številu udeležijo vsi člani. Opozorjamo pa vse poveljnike, da tudi v tem času zagotovijo požarno varnost doma.

Letališče v Lescach. — »Matajur« med poletom.

GORENJSKA JE ČESTITALA MARŠALU

Na Jesenicah so lepo sprejeli Titovo štafeto

Naša glavna štafeta, ki je ponesla pozdrave maršalu Titu za njegov 63. rojstni dan, je krenila z vrha Triglava v sredo popoldne in v četrtek zjutraj nadaljevala pot iz Vrat. Na vrhu Triglava so se zbrali nekateri alpinisti z Jesenic, član komun. skega odbora SZDL z Jesenic tov. Kobentar, zastopnik OO TVD »Partizan« tov. Pinžgar, zastopnik republiške zveze »Partizan« tov. Fetiš in drugi.

Na Kredarici so se štafeti priključili še drugi in skupno odšli v dolino. Vse jutro je divjal

snežni metež, v dolini Vrat je zapadlo celo 20 cm snega. Vendar je štafeta pravočasno prispevala v Mojstrano, kjer so ji prebivalci priredili prisrčen sprejem. Tu se je pridružila še štafeta od tromoje v Ratečah.

Točno ob 11.10 uri je štafeta pritekla na Jesenice, kjer jo je pričakalo večje število prebivalcev z godbo in pevskim zborom. Pridružila se ji je še štafeta iz Blejske Dobrave. Nosilce štafete je pozdravil član LOMO Viktor Brun in drugi predstavniki političnih organizacij. Jeseniška mladina je na ta dan otvorila tudi festival, katerega prireja vsako leto v počastitev rojstnega dneva maršala Tita.

Nato je štafeta nadaljevala pot skozi obrate jeseniške železarne, kjer so jo sprejeli in pozdravili predstavniki delavskega upravljanja.

Istega dne zjutraj je z Jesenic krenila tudi štafeta cicibanov jeseniškega otroškega vrtca, ki se je zaradi snežnega me-

teža odpeljala z avtomobilom do Radovljice, kjer so jo pričakali radovljjski cicibani.

Prav tako tudi v Domžalah

Devetnajstega t. m. je prišla iz Kamnika na trg pred spomenikom padlih v NOB v Domžalah štafeta, ki je nosila čestitke maršalu Titu za njegov 63. rojstni dan. Sprejela jo je množica meščanov in šolske mladine. V imenu LOMO Domžale je pozdravil udeležence štafete in prisotne predstavnike občine in narodni heroj tov. Franc Avbelj, ki je tudi izročil štafeti čestitke našemu drugemu maršalu. Štafeto palico s čestitkami so ponesli do Črnuč dijakci Unjarskega tehnikuma v spremstvu članov gasilske organizacije, TVD »Partizan«, pionirjev in drugih. Na slovesnosti je sodelovala tudi godba na pihala.

—Li

Svečan sprejem v Loki

19. maja opoldne je skozi Loko šla štafeta, ki je nesla iskrene pozdrave in čestitke za rojstni dan našega ljubljanskega maršala Tita. V Loki sta se kmalu po 13. uri združili obe štafeti iz Selške in Poljanske doline, ki so ju nosili člani

TVD »Partizan« in šolske mladine, ki je letos organizirala svojo štafeto, da je tako pridrila štafeta od najmanjših zaselkov. Iz Loke se je, po pozdravnih besedah zastopnikov oblasti, druženih organizacij in JLA, štafeta napotila proti Kranju, nesoč tov. Titu želje tisočev Ločanov, ki so svojemu drugemu voditelju želeli, da bi še mnogo let uspešno vodil naše narode po poti miru in napredka.

Kamniška mladina Titu

Kamniška mladina je slovesno sprejela Titovo štafeto na Titovem trgu in jo spremila skozi mesto. V počastitev rojstnega dne Maršala pa je priredila akademijo v veliki dvorani doma pod geslom »Mladina — Titus«. Vse točke sporeda so prispevali dijakci gimnazije, gojenici glasbene šole in učenci kamniške in okoliških osnovnih šol.

S. B.

Ljudje in dogodki

Zmagoslavje politike mirnega sožitja

Sleheri sestanek, ki ima namen zmanjšati mednarodno napetost, je koristen in potreben

državnikov. Spet so začeli govoriti o »spremembi jugoslovanske politike«, o »prehodu v vzhodni blok« in slične neumnosti. V svoji blokovski zaslepljenosti niso videli — in ne vidijo — da se naša politika ni spremenila niti za las. Politika Jugoslavije je slej ko prej politika mirnega sožitja med narodi.

Beograjski sestanek se lahko smatra samo kot triumf take politike, ki jo je vodila Jugoslavija, ki jo je vodil osebnostovariš Tito, vsa leta po vojni. To je samo potrdilo, da se v svetu vse bolj uveljavljajo iste sile, ki jim je jasno, da se miru ne more reševati z orožjem in izsiljevanjem, marveč edino s pametnimi pogajanjmi. Beograjski sestanek bo nedvomno prispeval k normalizaciji odnosov med Sovjetsko zvezo in našo državo. Ker bo s tem urejeno spet novo sporno vprašanje v svetu, je treba te razgovore smatrati kot doprinos splošnemu miru in pomirjenju.

Odmev, na katerega je nalete napovedani sestanek v svetu je pokazal, da vse manj ljudi črno-belo gleda in ocenjuje sedanje dogodke v svetu. Skoraj povsod so sprejeli sporočilo o sestanku z zadovoljstvom. Le najbolj reakcionarni gledali na »poizkus«, drugi pa škodoželjno čakali, da se zgodi tisto, kar se jim je zdelo edino »logično« in »mogoče« — da se tudi Jugoslavija vključi v nek blok — je v tej politiki uspela. Uspela seveda ni sama. Uspela je skupno z drugimi pionirji te politike: z Indijo, Burmo, Egiptom...

To politično gibanje za mirno ljudno ureditev mednarodnih sporov je res postalo že velika moralna sila, kot je dejal tov. Tito v svojem govoru v Pulli. Zvesta svoji politiki je Jugoslavija z veseljem sprejela beograjske razgovore, ki lahko samo pripomorejo k splošni zmagi te politike v mednarodnih odnosih in s tem k trajnemu miru.

V Železarni še niso čisti računi

Letos bo znašala bruto proizvodnja v Železarni 21 milijard in 500 milijonov

Po krajšem premoru je bila pretekli četrtek popoldne spet redna seja delavskega sveta Železarni Jesenice, ki je bila verjetno prav zaradi tega tudi obširnejša.

Predsednik upravnega odbora ing. Čizman je v svojem poročilu navedel, da je bilo v letošnjem letu izvršeno nekaj posebnih ukrepov, ki so bili namenjeni izboljšavi dela. Med drugim je bilo izvedeno nekaj posebnih ukrepov, ki so bili namenjeni izboljšavi dela. Med drugim je bilo izvedeno nekaj posebnih ukrepov, ki so bili namenjeni izboljšavi dela.

Predsednik upravnega odbora ing. Čizman je v svojem poročilu navedel, da je bilo v letošnjem letu izvršeno nekaj posebnih ukrepov, ki so bili namenjeni izboljšavi dela. Med drugim je bilo izvedeno nekaj posebnih ukrepov, ki so bili namenjeni izboljšavi dela. Med drugim je bilo izvedeno nekaj posebnih ukrepov, ki so bili namenjeni izboljšavi dela.

V zvezi s pregledom za leto 1953 je komisija ugotovila, da je bilo v letošnjem letu izvršeno nekaj posebnih ukrepov, ki so bili namenjeni izboljšavi dela. Med drugim je bilo izvedeno nekaj posebnih ukrepov, ki so bili namenjeni izboljšavi dela.

Razen o štipendijah, odpisu dolgov raznim društvom in klubom, spremembi nekaterih členov pravil podjetja, so razpravljali tudi o potrebi imenovanja nekaterih stalnih komisij pri delavskem svetu.

Delavski svet je v načelu sprejel ta predlog. Določili bodo število članov komisij, njih dolžnosti in sicer za ekonomsko-finančno vprašanja, za novo gradnjo in investicije ter za družbeni plan in vsiljevanje proizvodnje.

Nekateri so predlagali imenovanje štirih komisij, ki naj bi reševala razna drobna vprašanja kot so prošnje, pritožbe itd. S tem bi znatno razbremenili delo upravnega odbora in osrednjega delavskega sveta.

Delavski svet je v načelu sprejel ta predlog. Določili bodo število članov komisij, njih dolžnosti in sicer za ekonomsko-finančno vprašanja, za novo gradnjo in investicije ter za družbeni plan in vsiljevanje proizvodnje.

Nekateri so predlagali imenovanje štirih komisij, ki naj bi reševala razna drobna vprašanja kot so prošnje, pritožbe itd. S tem bi znatno razbremenili delo upravnega odbora in osrednjega delavskega sveta.

Delavski svet je v načelu sprejel ta predlog. Določili bodo število članov komisij, njih dolžnosti in sicer za ekonomsko-finančno vprašanja, za novo gradnjo in investicije ter za družbeni plan in vsiljevanje proizvodnje.

Nekateri so predlagali imenovanje štirih komisij, ki naj bi reševala razna drobna vprašanja kot so prošnje, pritožbe itd. S tem bi znatno razbremenili delo upravnega odbora in osrednjega delavskega sveta.

Delavski svet je v načelu sprejel ta predlog. Določili bodo število članov komisij, njih dolžnosti in sicer za ekonomsko-finančno vprašanja, za novo gradnjo in investicije ter za družbeni plan in vsiljevanje proizvodnje.

Nekateri so predlagali imenovanje štirih komisij, ki naj bi reševala razna drobna vprašanja kot so prošnje, pritožbe itd. S tem bi znatno razbremenili delo upravnega odbora in osrednjega delavskega sveta.

Delavski svet je v načelu sprejel ta predlog. Določili bodo število članov komisij, njih dolžnosti in sicer za ekonomsko-finančno vprašanja, za novo gradnjo in investicije ter za družbeni plan in vsiljevanje proizvodnje.

Nekateri so predlagali imenovanje štirih komisij, ki naj bi reševala razna drobna vprašanja kot so prošnje, pritožbe itd. S tem bi znatno razbremenili delo upravnega odbora in osrednjega delavskega sveta.

Delavski svet je v načelu sprejel ta predlog. Določili bodo število članov komisij, njih dolžnosti in sicer za ekonomsko-finančno vprašanja, za novo gradnjo in investicije ter za družbeni plan in vsiljevanje proizvodnje.

Nekateri so predlagali imenovanje štirih komisij, ki naj bi reševala razna drobna vprašanja kot so prošnje, pritožbe itd. S tem bi znatno razbremenili delo upravnega odbora in osrednjega delavskega sveta.

Delavski svet je v načelu sprejel ta predlog. Določili bodo število članov komisij, njih dolžnosti in sicer za ekonomsko-finančno vprašanja, za novo gradnjo in investicije ter za družbeni plan in vsiljevanje proizvodnje.

Nekateri so predlagali imenovanje štirih komisij, ki naj bi reševala razna drobna vprašanja kot so prošnje, pritožbe itd. S tem bi znatno razbremenili delo upravnega odbora in osrednjega delavskega sveta.

Delavski svet je v načelu sprejel ta predlog. Določili bodo število članov komisij, njih dolžnosti in sicer za ekonomsko-finančno vprašanja, za novo gradnjo in investicije ter za družbeni plan in vsiljevanje proizvodnje.

Nekateri so predlagali imenovanje štirih komisij, ki naj bi reševala razna drobna vprašanja kot so prošnje, pritožbe itd. S tem bi znatno razbremenili delo upravnega odbora in osrednjega delavskega sveta.

Delavski svet je v načelu sprejel ta predlog. Določili bodo število članov komisij, njih dolžnosti in sicer za ekonomsko-finančno vprašanja, za novo gradnjo in investicije ter za družbeni plan in vsiljevanje proizvodnje.

Nekateri so predlagali imenovanje štirih komisij, ki naj bi reševala razna drobna vprašanja kot so prošnje, pritožbe itd. S tem bi znatno razbremenili delo upravnega odbora in osrednjega delavskega sveta.

Delavski svet je v načelu sprejel ta predlog. Določili bodo število članov komisij, njih dolžnosti in sicer za ekonomsko-finančno vprašanja, za novo gradnjo in investicije ter za družbeni plan in vsiljevanje proizvodnje.

Nekateri so predlagali imenovanje štirih komisij, ki naj bi reševala razna drobna vprašanja kot so prošnje, pritožbe itd. S tem bi znatno razbremenili delo upravnega odbora in osrednjega delavskega sveta.

Delavski svet je v načelu sprejel ta predlog. Določili bodo število članov komisij, njih dolžnosti in sicer za ekonomsko-finančno vprašanja, za novo gradnjo in investicije ter za družbeni plan in vsiljevanje proizvodnje.

Nekateri so predlagali imenovanje štirih komisij, ki naj bi reševala razna drobna vprašanja kot so prošnje, pritožbe itd. S tem bi znatno razbremenili delo upravnega odbora in osrednjega delavskega sveta.

Delavski svet je v načelu sprejel ta predlog. Določili bodo število članov komisij, njih dolžnosti in sicer za ekonomsko-finančno vprašanja, za novo gradnjo in investicije ter za družbeni plan in vsiljevanje proizvodnje.

Družbeni proizvod se bo povečal za 7 odstotkov

Iz letošnjega družbenega plana LOMO Tržič

Družbeni plan mestne občine Tržič za leto 1955 je tudi letos sestavljen dokaj pozno, vendar v največji meri zaradi objektivnih okoliščin.

V svojem prvem delu družbeni plan LOMO Tržič prikazuje razvoj gospodarstva v preteklem letu po panogah, ki kažejo velik razvoj, saj je bila samo količinska proizvodnja industrije za 28,5% višja kot v letu 1953, izvoz pa se je lani povečal za 131%. Kmetje so leta 1953 plačali 10.311.000 din dohodnine, leta 1954 pa le 7 milijonov 831.000 din, zaradi uvedbe obdavčitve po katastru. Tržiški občani so lani imeli 704 milijone 377.000 din dohodkov in so na področju občine porabili 560.210.000 dinarjev.

V drugem delu prikazuje družbeni plan LOMO Tržič porast družbenega proizvoda za 7%. Izvoz industrijskih izdelkov se bo zmanjšal za 6% v odnosu na prejšnje leto. Značilno je, da bo tekstilna industrija letos izvozila kar za 47,5% manj kot prejšnje leto. Doma bo torej ostalo več blaga za široko potrošnjo. Medtem ko je v letu 1954 znašal družbeni proizvod na enega prebivalca 550.000 din, bo znašal v letošnjem letu že 742.000 din. Narodni dohodek na enega prebivalca je lani znašal 212.400 din, letos pa že 346.000 din. Po višini narodnega dohodka na 1 prebivalca, je Tržič na drugem mestu na Gorenjskem, takoj za Jesenicami.

V tretjem delu določa tržiški družbeni plan predpise o amortizaciji in obrestih na osnovna sredstva, predvsem za obrtna, gostinska in komunalna podjetja, kjer plan v nekaterih primerih dovoljuje posebne ugodnosti za nekatere gospodarske organizacije, ki take ugodnosti nujno potrebujejo, t. j. javna klavnica, kino, mlin, reševalna postaja itd. V naslednjih poglavjih so določeni nadaljnji ekonomski ukrepi za izvršitev plana.

LOMO Tržič bo letos predvidoma razpolagal s 132.812.000 din raznih dohodkov, od katerih bo 64.800.000 din dohodkov iz lastnih virov. Te dohodke namerava LOMO porabiti takole: 70 milijonov din za proračun; 22.074.000 din bo LOMO porabil za proračunske investicije, predvsem za dovršitev že začelih komunalnih naprav; 810.000 din bo šlo za pospeševanje in napredek kmetijstva; 34.827.000 din bo vložil LOMO v sklad za kreditiranje gradnje stanovanj in bo pretežni del zneska najel LOMO za gradnjo stanovanj in dovršitev stanovanjskih hiš, ki so že v gradnji; 5.101.000 din iz sklada za kreditiranje gospodarskih investicij pa bodo porabili za napredek gospodarstva Tržiča.

V. J.

Turistični teden v Bohinju

Turistično društvo v Bohinju je v okviru proslave 10. obletnice osvoboditve in 50. obletnice dela Turistične zveze Slovenije, organiziralo v drugem tednu meseca maja »Turistični teden«, z bogatim programom raznih prireditev.

Da bi se bohinjski kot kar najbolj pripravil za poletno sezono, je Turistično društvo organiziralo med vsemi tekmovalci v olepšavi. Posebna komisija, ki je bila imenovana v ta namen, pa je ocenjevala uspehe tega tekmovanja. Prvo nagrado sicer ni dobila nobena vas, čeprav je bila najboljša izmed vseh vas Jerška in nato Češnjica. Za najbolj urejeno

hišo pa je bila proglašena hiša posestnika Jaka Smukavca iz Češnjice.

Uspeh te akcije sicer ni bil tak kot si ga je Turistično društvo zamislilo, ker so še vedno posamezniki, ki menijo, da je turizem Bohinju nepotreben.

Tudi hoteli so tekmovali med seboj in pokazali kar lepe uspehe, saj smo lahko opazili precejšen smisel za zunanjo olepšavo posameznih hotelov.

Turistično društvo je tudi na gospodarski razstavi v Bohinjski Bistrici pokazalo možnosti razvoja turizma v bohinjskem kotu.

Tudi v propagandnem oziru so bili doseženi prav lepi uspehi. Po šolah so organizirali poučna predavanja o turizmu ter priredili izlete po Bohinju pod geslom: »Ali poznate Bohinj?«

Ob koncu »Turističnega tedna« pa so sklicali turistično konferenco, na katero so povabili številne turistične delavce z Gorenjske in Primorske.

J. J.

Tudi letos Gorenjski sejem

Cez dva meseca, od 29. julija do 8. avgusta bo v Kranju Gorenjski sejem, že V. po vrsti v času svojega obstoja.

Prireditelji se mrzlično pripravljajo in zbirajo zadnje prijave, saj bo treba veliko dela za dostojno organizacijo sejma, za katerega se je prijavilo do sedaj že okoli 120 razstavljalcev, med katerimi je 50 industrijskih, 61 obrtnih in 7 veletrgovskih podjetij iz vse Gorenjske in tudi ostalih krajev Slovenije.

Za letošnje leto so prireditelji pripravili še prav posebno novost. Najprej razstavljen obrtnikom bodo razdeljevali denarne nagrade za tiste razstavljenke izdelke, katerih odlika bo kakovost, praktičnost in sodobnost.

Iz Loke

Tudi letos prirejajo loški planinci izlete po planinskih postojankah in turističnih točkah naše domovine. 22. maja so bili na planinski postojanki Vrsnik nad Ziri, za 19. junij pa pripravljajo izlet v tajnost, tako da udeleženci ne bodo vedeli, kam gredo, kar napravi izlet bolj zanimiv in privlačen. Krstili so ga kar šaljivo »Od doma — domov!«

F. B.

Povečana je koča na Starem gradu

Stari grad nad Kamnikom je najlepša razgledna točka v kamniški okolici. Na temeljih nekdanjega nemškega bunkerja so planinci po vojni zgradili planinsko kočo, ki pa je zaradi velikega obiska, zlasti v poletnem času, postala pretesna. Zato so jo letos povečali in prezidali. Na mestu mračnega in tesnega bunkerja je zdaj prostorna in svetla obednica, poleg nje pa so dozdali kuhinjo in shrambo. Seveda ne manjka vodovodne napeljave in telefona. Terasa dvorana v prvem nadstropju je ostala nespremenjena. Pot na Stari grad je zdaj varovana na obeh straneh z mladanskim in jesenskim časom, postala pretesna. Zato so jo letos povečali in prezidali. Na mestu mračnega in tesnega bunkerja je zdaj prostorna in svetla obednica, poleg nje pa so dozdali kuhinjo in shrambo. Seveda ne manjka vodovodne napeljave in telefona. Terasa dvorana v prvem nadstropju je ostala nespremenjena. Pot na Stari grad je zdaj varovana na obeh straneh z mladanskim in jesenskim časom, postala pretesna. Zato so jo letos povečali in prezidali. Na mestu mračnega in tesnega bunkerja je zdaj prostorna in svetla obednica, poleg nje pa so dozdali kuhinjo in shrambo. Seveda ne manjka vodovodne napeljave in telefona. Terasa dvorana v prvem nadstropju je ostala nespremenjena. Pot na Stari grad je zdaj varovana na obeh straneh z mladanskim in jesenskim časom, postala pretesna. Zato so jo letos povečali in prezidali. Na mestu mračnega in tesnega bunkerja je zdaj prostorna in svetla obednica, poleg nje pa so dozdali kuhinjo in shrambo. Seveda ne manjka vodovodne napeljave in telefona. Terasa dvorana v prvem nadstropju je ostala nespremenjena. Pot na Stari grad je zdaj varovana na obeh straneh z mladanskim in jesenskim časom, postala pretesna. Zato so jo letos povečali in prezidali. Na mestu mračnega in tesnega bunkerja je zdaj prostorna in svetla obednica, poleg nje pa so dozdali kuhinjo in shrambo. Seveda ne manjka vodovodne napeljave in telefona. Terasa dvorana v prvem nadstropju je ostala nespremenjena. Pot na Stari grad je zdaj varovana na obeh straneh z mladanskim in jesenskim časom, postala pretesna. Zato so jo letos povečali in prezidali. Na mestu mračnega in tesnega bunkerja je zdaj prostorna in svetla obednica, poleg nje pa so dozdali kuhinjo in shrambo. Seveda ne manjka vodovodne napeljave in telefona. Terasa dvorana v prvem nadstropju je ostala nespremenjena. Pot na Stari grad je zdaj varovana na obeh straneh z mladanskim in jesenskim časom, postala pretesna. Zato so jo letos povečali in prezidali. Na mestu mračnega in tesnega bunkerja je zdaj prostorna in svetla obednica, poleg nje pa so dozdali kuhinjo in shrambo. Seveda ne manjka vodovodne napeljave in telefona. Terasa dvorana v prvem nadstropju je ostala nespremenjena. Pot na Stari grad je zdaj varovana na obeh straneh z mladanskim in jesenskim časom, postala pretesna. Zato so jo letos povečali in prezidali. Na mestu mračnega in tesnega bunkerja je zdaj prostorna in svetla obednica, poleg nje pa so dozdali kuhinjo in shrambo. Seveda ne manjka vodovodne napeljave in telefona. Terasa dvorana v prvem nadstropju je ostala nespremenjena. Pot na Stari grad je zdaj varovana na obeh straneh z mladanskim in jesenskim časom, postala pretesna. Zato so jo letos povečali in prezidali. Na mestu mračnega in tesnega bunkerja je zdaj prostorna in svetla obednica, poleg nje pa so dozdali kuhinjo in shrambo. Seveda ne manjka vodovodne napeljave in telefona. Terasa dvorana v prvem nadstropju je ostala nespremenjena. Pot na Stari grad je zdaj varovana na obeh straneh z mladanskim in jesenskim časom, postala pretesna. Zato so jo letos povečali in prezidali. Na mestu mračnega in tesnega bunkerja je zdaj prostorna in svetla obednica, poleg nje pa so dozdali kuhinjo in shrambo. Seveda ne manjka vodovodne napeljave in telefona. Terasa dvorana v prvem nadstropju je ostala nespremenjena. Pot na Stari grad je zdaj varovana na obeh straneh z mladanskim in jesenskim časom, postala pretesna. Zato so jo letos povečali in prezidali. Na mestu mračnega in tesnega bunkerja je zdaj prostorna in svetla obednica, poleg nje pa so dozdali kuhinjo in shrambo. Seveda ne manjka vodovodne napeljave in telefona. Terasa dvorana v prvem nadstropju je ostala nespremenjena. Pot na Stari grad je zdaj varovana na obeh straneh z mladanskim in jesenskim časom, postala pretesna. Zato so jo letos povečali in prezidali. Na mestu mračnega in tesnega bunkerja je zdaj prostorna in svetla obednica, poleg nje pa so dozdali kuhinjo in shrambo. Seveda ne manjka vodovodne napeljave in telefona. Terasa dvorana v prvem nadstropju je ostala nespremenjena. Pot na Stari grad je zdaj varovana na obeh straneh z mladanskim in jesenskim časom, postala pretesna. Zato so jo letos povečali in prezidali. Na mestu mračnega in tesnega bunkerja je zdaj prostorna in svetla obednica, poleg nje pa so dozdali kuhinjo in shrambo. Seveda ne manjka vodovodne napeljave in telefona. Terasa dvorana v prvem nadstropju je ostala nespremenjena. Pot na Stari grad je zdaj varovana na obeh straneh z mladanskim in jesenskim časom, postala pretesna. Zato so jo letos povečali in prezidali. Na mestu mračnega in tesnega bunkerja je zdaj prostorna in svetla obednica, poleg nje pa so dozdali kuhinjo in shrambo. Seveda ne manjka vodovodne napeljave in telefona. Terasa dvorana v prvem nadstropju je ostala nespremenjena. Pot na Stari grad je zdaj varovana na obeh straneh z mladanskim in jesenskim časom, postala pretesna. Zato so jo letos povečali in prezidali. Na mestu mračnega in tesnega bunkerja je zdaj prostorna in svetla obednica, poleg nje pa so dozdali kuhinjo in shrambo. Seveda ne manjka vodovodne napeljave in telefona. Terasa dvorana v prvem nadstropju je ostala nespremenjena. Pot na Stari grad je zdaj varovana na obeh straneh z mladanskim in jesenskim časom, postala pretesna. Zato so jo letos povečali in prezidali. Na mestu mračnega in tesnega bunkerja je zdaj prostorna in svetla obednica, poleg nje pa so dozdali kuhinjo in shrambo. Seveda ne manjka vodovodne napeljave in telefona. Terasa dvorana v prvem nadstropju je ostala nespremenjena. Pot na Stari grad je zdaj varovana na obeh straneh z mladanskim in jesenskim časom, postala pretesna. Zato so jo letos povečali in prezidali. Na mestu mračnega in tesnega bunkerja je zdaj prostorna in svetla obednica, poleg nje pa so dozdali kuhinjo in shrambo. Seveda ne manjka vodovodne napeljave in telefona. Terasa dvorana v prvem nadstropju je ostala nespremenjena. Pot na Stari grad je zdaj varovana na obeh straneh z mladanskim in jesenskim časom, postala pretesna. Zato so jo letos povečali in prezidali. Na mestu mračnega in tesnega bunkerja je zdaj prostorna in svetla obednica, poleg nje pa so dozdali kuhinjo in shrambo. Seveda ne manjka vodovodne napeljave in telefona. Terasa dvorana v prvem nadstropju je ostala nespremenjena. Pot na Stari grad je zdaj varovana na obeh straneh z mladanskim in jesenskim časom, postala pretesna. Zato so jo letos povečali in prezidali. Na mestu mračnega in tesnega bunkerja je zdaj prostorna in svetla obednica, poleg nje pa so dozdali kuhinjo in shrambo. Seveda ne manjka vodovodne napeljave in telefona. Terasa dvorana v prvem nadstropju je ostala nespremenjena. Pot na Stari grad je zdaj varovana na obeh straneh z mladanskim in jesenskim časom, postala pretesna. Zato so jo letos povečali in prezidali. Na mestu mračnega in tesnega bunkerja je zdaj prostorna in svetla obednica, poleg nje pa so dozdali kuhinjo in shrambo. Seveda ne manjka vodovodne napeljave in telefona. Terasa dvorana v prvem nadstropju je ostala nespremenjena. Pot na Stari grad je zdaj varovana na obeh straneh z mladanskim in jesenskim časom, postala pretesna. Zato so jo letos povečali in prezidali. Na mestu mračnega in tesnega bunkerja je zdaj prostorna in svetla obednica, poleg nje pa so dozdali kuhinjo in shrambo. Seveda ne manjka vodovodne napeljave in telefona. Terasa dvorana v prvem nadstropju je ostala nespremenjena. Pot na Stari grad je zdaj varovana na obeh straneh z mladanskim in jesenskim časom, postala pretesna. Zato so jo letos povečali in prezidali. Na mestu mračnega in tesnega bunkerja je zdaj prostorna in svetla obednica, poleg nje pa so dozdali kuhinjo in shrambo. Seveda ne manjka vodovodne napeljave in telefona. Terasa dvorana v prvem nadstropju je ostala nespremenjena. Pot na Stari grad je zdaj varovana na obeh straneh z mladanskim in jesenskim časom, postala pretesna. Zato so jo letos povečali in prezidali. Na mestu mračnega in tesnega bunkerja je zdaj prostorna in svetla obednica, poleg nje pa so dozdali kuhinjo in shrambo. Seveda ne manjka vodovodne napeljave in telefona. Terasa dvorana v prvem nadstropju je ostala nespremenjena. Pot na Stari grad je zdaj varovana na obeh straneh z mladanskim in jesenskim časom, postala pretesna. Zato so jo letos povečali in prezidali. Na mestu mračnega in tesnega bunkerja je zdaj prostorna in svetla obednica, poleg nje pa so dozdali kuhinjo in shrambo. Seveda ne manjka vodovodne napeljave in telefona. Terasa dvorana v prvem nadstropju je ostala nespremenjena. Pot na Stari grad je zdaj varovana na obeh straneh z mladanskim in jesenskim časom, postala pretesna. Zato so jo letos povečali in prezidali. Na mestu mračnega in tesnega bunkerja je zdaj prostorna in svetla obednica, poleg nje pa so dozdali kuhinjo in shrambo. Seveda ne manjka vodovodne napeljave in telefona. Terasa dvorana v prvem nadstropju je ostala nespremenjena. Pot na Stari grad je zdaj varovana na obeh straneh z mladanskim in jesenskim časom, postala pretesna. Zato so jo letos povečali in prezidali. Na mestu mračnega in tesnega bunkerja je zdaj prostorna in svetla obednica, poleg nje pa so dozdali kuhinjo in shrambo. Seveda ne manjka vodovodne napeljave in telefona. Terasa dvorana v prvem nadstropju je ostala nespremenjena. Pot na Stari grad je zdaj varovana na obeh straneh z mladanskim in jesenskim časom, postala pretesna. Zato so jo letos povečali in prezidali. Na mestu mračnega in tesnega bunkerja je zdaj prostorna in svetla obednica, poleg nje pa so dozdali kuhinjo in shrambo. Seveda ne manjka vodovodne napeljave in telefona. Terasa dvorana v prvem nadstropju je ostala nespremenjena. Pot na Stari grad je zdaj varovana na obeh straneh z mladanskim in jesenskim časom, postala pretesna. Zato so jo letos povečali in prezidali. Na mestu mračnega in tesnega bunkerja je zdaj prostorna in svetla obednica, poleg nje pa so dozdali kuhinjo in shrambo. Seveda ne manjka vodovodne napeljave in telefona. Terasa dvorana v prvem nadstropju je ostala nespremenjena. Pot na Stari grad je zdaj varovana na obeh straneh z mladanskim in jesenskim časom, postala pretesna. Zato so jo letos povečali in prezidali. Na mestu mračnega in tesnega bunkerja je zdaj prostorna in svetla obednica, poleg nje pa so dozdali kuhinjo in shrambo. Seveda ne manjka vodovodne napeljave in telefona. Terasa dvorana v prvem nadstropju je ostala nespremenjena. Pot na Stari grad je zdaj varovana na obeh straneh z mladanskim in jesenskim časom, postala pretesna. Zato so jo letos povečali in prezidali. Na mestu mračnega in tesnega bunkerja je zdaj prostorna in svetla obednica, poleg nje pa so dozdali kuhinjo in shrambo. Seveda ne manjka vodovodne napeljave in telefona. Terasa dvorana v prvem nadstropju je ostala nespremenjena. Pot na Stari grad je zdaj varovana na obeh straneh z mladanskim in jesenskim časom, postala pretesna. Zato so jo letos povečali in prezidali. Na mestu mračnega in tesnega bunkerja je zdaj prostorna in svetla obednica, poleg nje pa so dozdali kuhinjo in shrambo. Seveda ne manjka vodovodne napeljave in telefona. Terasa dvorana v prvem nadstropju je ostala nespremenjena. Pot na Stari grad je zdaj varovana na obeh straneh z mladanskim in jesenskim časom, postala pretesna. Zato so jo letos povečali in prezidali. Na mestu mračnega in tesnega bunkerja je zdaj prostorna in svetla obednica, poleg nje pa so dozdali kuhinjo in shrambo. Seveda ne manjka vodovodne napeljave in telefona. Terasa dvorana v prvem nadstropju je ostala nespremenjena. Pot na Stari grad je zdaj varovana na obeh straneh z mladanskim in jesenskim časom, postala pretesna. Zato so jo letos povečali in prezidali. Na mestu mračnega in tesnega bunkerja je zdaj prostorna in svetla obednica, poleg nje pa so dozdali kuhinjo in shrambo. Seveda ne manjka vodovodne napeljave in telefona. Terasa dvorana v prvem nadstropju je ostala nespremenjena. Pot na Stari grad je zdaj varovana na obeh straneh z mladanskim in jesenskim časom, postala pretesna. Zato so jo letos povečali in prezidali. Na mestu mračnega in tesnega bunkerja je zdaj prostorna in svetla obednica, poleg nje pa so dozdali kuhinjo in shrambo. Seveda ne manjka vodovodne napeljave in telefona. Terasa dvorana v prvem nadstropju je ostala nespremenjena. Pot na Stari grad je zdaj varovana na obeh straneh z mladanskim in jesenskim časom, postala pretesna. Zato so jo letos povečali in prezidali. Na mestu mračnega in tesnega bunkerja je zdaj prostorna in svetla obednica, poleg nje pa so dozdali kuhinjo in shrambo. Seveda ne manjka vodovodne napeljave in telefona. Terasa dvorana v prvem nadstropju je ostala nespremenjena. Pot na Stari grad je zdaj varovana na obeh straneh z mladanskim in jesenskim časom, postala pretesna. Zato so jo letos povečali in prezidali. Na mestu mračnega in tesnega bunkerja je zdaj prostorna in svetla obednica, poleg nje pa so dozdali kuhinjo in shrambo. Seveda ne manjka vodovodne napeljave in telefona. Terasa dvorana v prvem nadstropju je ostala nespremenjena. Pot na Stari grad je zdaj varovana na obeh straneh z mladanskim in jesenskim časom, postala pretesna. Zato so jo letos povečali in prezidali. Na mestu mračnega in tesnega bunkerja je zdaj prostorna in svetla obednica, poleg nje pa so dozdali kuhinjo in shrambo. Seveda ne manjka vodovodne napeljave in telefona. Terasa dvorana v prvem nadstropju je ostala nespremenjena. Pot na Stari grad je zdaj varovana na obeh straneh z mladanskim in jesenskim časom, postala pretesna. Zato so jo letos povečali in prezidali. Na mestu mračnega in tesnega bunkerja je zdaj prostorna in svetla obednica, poleg nje pa so dozdali kuhinjo in shrambo. Seveda ne manjka vodovodne napeljave in telefona. Terasa dvorana v prvem nadstropju je ostala nespremenjena. Pot na Stari grad je zdaj varovana na obeh straneh z mladanskim in jesenskim časom, postala pretesna. Zato so jo letos povečali in prezidali. Na mestu mračnega in tesnega bunkerja je zdaj prostorna in svetla obednica, poleg nje pa so dozdali kuhinjo in shrambo. Seveda ne manjka vodovodne napeljave in telefona. Terasa dvorana v prvem nadstropju je ostala nespremenjena. Pot na Stari grad je zdaj varovana na obeh straneh z mladanskim in jesenskim časom, postala pretesna. Zato so jo letos povečali in prezidali. Na mestu mračnega in tesnega bunkerja je zdaj prostorna in svetla obednica, poleg nje pa so dozdali kuhinjo in shrambo. Seveda ne manjka vodovodne napeljave in telefona. Terasa dvorana v prvem nadstropju je ostala nespremenjena. Pot na Stari grad je zdaj varovana na obeh straneh z mladanskim in jesenskim časom, postala pretesna. Zato so jo letos povečali in prezidali. Na mestu mračnega in tesnega bunkerja je zdaj prostorna in svetla obednica, poleg nje pa so dozdali kuhinjo in shrambo. Seveda ne manjka vodovodne napeljave in telefona. Terasa dvorana v prvem nadstropju je ostala nespremenjena. Pot na Stari grad je zdaj varovana na obeh straneh z mladanskim in jesenskim časom, postala pretesna. Zato so jo letos povečali in prezidali. Na mestu mračnega in tesnega bunkerja je zdaj prostorna in svetla obednica, poleg nje pa so dozdali kuhinjo in shrambo. Seveda ne manjka vodovodne napeljave in telefona. Terasa dvorana v prvem nadstropju je ostala nespremenjena. Pot na Stari grad je zdaj varovana na obeh straneh z mladanskim in jesenskim časom, postala pretesna. Zato so jo letos povečali in prezidali. Na mestu mračnega in tesnega bunkerja je zdaj prostorna in svetla obednica, poleg nje pa so dozdali kuhinjo in shrambo. Seveda ne manjka vodovodne napeljave in telefona. Terasa dvorana v prvem nadstropju je ostala nespremenjena. Pot na Stari grad je zdaj varovana na obeh straneh z mladanskim in jesenskim časom, postala pretesna. Zato so jo letos povečali in prezidali. Na mestu mračnega in tesnega bunkerja je zdaj prostorna in svetla obednica, poleg nje pa so dozdali kuhinjo in shrambo. Seveda ne manjka vodovodne napeljave in telefona. Terasa dvorana v prvem nadstropju je ostala nespremenjena. Pot na Stari grad je zdaj varovana na obeh straneh z mladanskim in jesenskim časom, postala pretesna. Zato so jo letos povečali in prezidali. Na mestu mračnega in tesnega bunkerja je zdaj prostorna in svetla obednica, poleg nje pa so dozdali kuhinjo in shrambo. Seveda ne manjka vodovodne napeljave in telefona. Terasa dvorana v prvem nadstropju je ostala nespremenjena. Pot na Stari grad je zdaj varovana na obeh straneh z mladanskim in jesenskim časom, postala pretesna. Zato so jo letos povečali in prezidali. Na mestu mračnega in tesnega bunkerja je zdaj prostorna in svetla obednica, poleg nje pa so dozdali kuhinjo in shrambo. Seveda ne manjka vodovodne napeljave in telefona. Terasa dvorana v prvem nadstropju je ostala nespremenjena. Pot na Stari grad je zdaj varovana na obeh straneh z mladanskim in jesenskim časom, postala pretesna. Zato so jo letos povečali in prezidali. Na mestu mračnega in tesnega bunkerja je zdaj prostorna in svetla obednica, poleg nje pa so dozdali kuhinjo in shrambo. Seveda ne manjka vodovodne napeljave in telefona. Terasa dvorana v prvem nadstropju je ostala nespremenjena. Pot na Stari grad je zdaj varovana na obeh straneh z mladanskim in jesenskim časom, postala pretesna. Zato so jo letos povečali in prezidali. Na mestu mračnega in tesnega bunkerja je zdaj prostorna in svetla obednica, poleg nje pa so dozdali kuhinjo in shrambo. Seveda ne manjka vodovodne napeljave in telefona. Terasa dvorana v prvem nadstropju je ostala nespremenjena. Pot na Stari grad je zdaj varovana na obeh straneh z mladanskim in jesenskim časom, postala pretesna. Zato so jo letos povečali in prezidali. Na mestu mračnega in tesnega bunkerja je zdaj prostorna in svetla obednica, poleg nje pa so dozdali kuhinjo in shrambo. Seveda ne manjka vodovodne napeljave in telefona. Terasa dvorana v prvem nadstropju je ostala nespremenjena. Pot na Stari grad je zdaj varovana na obeh straneh z mladanskim in jesenskim časom, postala pretesna. Zato so jo letos povečali in prezidali. Na mestu mračnega in tesnega bunkerja je zdaj prostorna in svetla obednica, poleg nje pa so dozdali kuhinjo in shrambo. Seveda ne manjka vodovodne napeljave in telefona. Terasa dvorana v prvem nadstropju je ostala nespremenjena. Pot na Stari grad je zdaj varovana na obeh straneh z mladanskim in jesenskim časom, postala pretesna. Zato so jo letos povečali in prezidali. Na mestu mračnega in tesnega bunkerja je zdaj prostorna in svetla obednica, poleg nje pa so dozdali kuhinjo in shrambo. Seveda ne manjka vodovodne napeljave in telefona. Terasa dvorana v prvem nadstropju je ostala nespremenjena. Pot na Stari grad je zdaj varovana na obeh straneh z mladanskim in jesenskim časom, postala pretesna. Zato so jo letos povečali in prezidali. Na mestu mračnega in tesnega bunkerja je zdaj prostorna in svetla obednica, poleg nje pa so dozdali kuhinjo in shrambo. Seveda ne manjka vodovodne napeljave in telefona. Terasa dvorana v prvem nadstropju je ostala nespremenjena. Pot na Stari grad je zdaj varovana na obeh straneh z mladanskim in jesenskim časom, postala pretesna. Zato so jo letos povečali in prezidali. Na mestu mračnega in tesnega bunkerja je zdaj prostorna in svetla obednica, poleg nje pa so dozdali kuhinjo in shrambo. Seveda ne manjka vodovodne napeljave in telefona. Terasa dvorana v prvem nadstropju je ostala nespremenjena. Pot na Stari grad je zdaj varovana na obeh straneh z mladanskim in jesenskim časom, postala pretesna. Zato so jo letos povečali in prezidali. Na mestu mračnega in tesnega bunkerja je zdaj prostorna in svetla obednica, poleg nje pa so dozdali kuhinjo in shrambo. Seveda ne manjka vodovodne napeljave in telefona. Terasa dvorana v prvem nadstropju je ostala nespremenjena. Pot na Stari grad je zdaj varovana na obeh straneh z mladanskim in jesenskim časom, postala pretesna. Zato so jo letos povečali in prezidali. Na mestu mračnega in tesnega bunkerja je zdaj prostorna in svetla obednica, poleg nje pa so dozdali kuhinjo in shrambo. Seveda ne manjka vodovodne napeljave in telefona. Terasa dvorana v prvem nadstropju je ostala nespremenjena. Pot na

Od petka do petka

Tito na obisku pri proletarcih

Preteklo soboto je obiskal na povabilo borcev in oficirjev I. proletarske divizije to enoto naše ljudske armade, njen Vrhovni poveljnik maršal Tito. Ob tej priložnosti je tudi pregledal postrojeno enoto ter se pohvalno izrazil o borbeni pripravljenosti te naše slavne divizije.

Na tribuni, pred vrstah razvrščenimi borci, je maršal Tito naslovil nanje tudi nekaj besed. Poudaril je, da danes praznujemo 10-letnico osvoboditve naše dežele, da danes praznujemo obletnico srdite oborožene borbe in njenega zaključka, prav tako pa tudi obletnico ustvarjalnosti in velikanskih naporov naših narodov, ki so jih prispevali, da bi zgradili to kar danes imamo. Sadržajni pridobitve, ki nam jih je priborila naša narodnoosvobodilna vojska, so ogromni. »Zdaj, tovariši vojak I. proletarske in vse naše ljudske armade, je dejal tovariš Tito, imate nalogo, edino nalogo, da čuvate pridobitve naših narodov.«

Na razširjenem sestanku komisije za šolsko reformo odbora za prosveto Zveznega sveta Zvezne ljudske skupščine, ki je bila v začetku tedna, so se člani komisije postavili na stališče, da mora biti osnovna oblika obveznega šolanja v naši državi enotna osemletna šola. Le-ta naj bi bila najširša osnova za izobraževanje in rast vseh državljanov in ne le priprava za nadaljnje šolanje, kot je to bil primer doslej v nižjih gimnazijah in dosedanjih osemletkah. Osnovna naloga osemletnih šol bi bila po novem predlogu vzgajati značaje in posredovati mladini takšno znanje, s katerim bi lahko v prihodnje odigrala aktivno vlogo v življenju in dogajanju naše družbene skupnosti.

Osemletne šole namreč ni treba imeti niti za ustanovo, v kateri se mladina opredeljuje za svoj življenjski poklic, niti za strokovno šolo. Od prvega do osmega razreda, mora biti program izključno posvečen splošni izobrazbi učenca.

Novi komunalni sistem s 1. sept.

Osnutek tega splošnega zakona vsebuje dva dela. V prvem delu so podrobno določena načela, po katerih bodo organizirane nove občine in okraj. Ta načela se razlikujejo od načel v sedanjem splošnem zakonu o ljudskih odborih ter v ustavnem zakonu. Drugi del zakonskega osnutka pa obsega določbe o prehodnem obdobju, s katerimi je urejen način vzpostavitve novih občin in okrajev, imenovanje uslužbencev ter način uporabe družbenih planov in proračunov. Po tem osnutku naj bi se tudi novi odbori sestali in konstituirali do 1. septembra.

V Ljubljani pa že skoraj ves teden zaseda Odbor za organizacijo oblasti in uprave Republiškega zbora ljudske skupščine LRS ter razpravlja o teritorialni razdelitvi bodočih skupnosti komun v naši republiki. Razdelitev okrajne skupnosti komun za Gorenjsko je omenjeni odbor že odobril. Te dni pa je odobril že tudi teritorialno razdelitev celjske skupnosti, razpravljal pa je tudi o dolenski ter zasavski skupnosti komun.

Najprimernejša - osemletna šola

Skoraj enoletna razprava o novem komunalnem sistemu v naši državi je dobila tudi svojo pravno obliko v osnutku Sploš. zakona o ureditvi občin in okrajev, ki ga je pretekli torek sprejel na svoji seji Zvez. izvrš. svet.

Morda sem tudi prepogosto prisluhnil zlobnim jezikom, ki čisto govore: »Pri tem in tem požaru jim je odpovedala motor, zmanjkalo cevi, pokvaril avto itd.«

Sele te dni, ko se z največjim elanom pripravljamo Gorenjski gasilski festival, sem prišel do odkritega razgovora z gasilci in dobil pogled v njih resno delo.

In nermalom sem presenečen nad temeljito spremembo svojih predsodkov in nad dejstvom, da sem se šele sedaj dokopal do objektivne sodbje.

Morda boste tudi vi presenečeni, če vam povem, da je gasilska organizacija v kranjskem okraju lani preprečila za več kot 1 milijardo dinarjev škodo. Da, pri 24 požarih so gasilci

VSELEJ KADAR SE VRAČAM po daljšem času domov, že od daleč gledam, če se stoji moja rojstna hiša.

Smešni občutki, boste dejali! Da, smešni, toda ne morem se jih znebiti. Ne morem se otresti strahu, da bom nekoč prišel domov — in našel pogorišče. Povsod slišim: požar ugnil... Gorelo je... Otroci žaljajo hišo... Varujte gozdove pred požari... itd., itd. Vse to in pa dejstvo, da pogoltno vsako leto pri nas ogenj milijarde in milijarde dinarjev, ki so jih ostvarili človeški žulji, so zadostni razlog za moje predsodke.

Toda kadar razmišljam, oziroma kadar sem še pod vtisom požara, pozabljam na delo gasilcev. Malce nerodno je, toda priznati moram, da še nisem nikoli resno pomislil na požare, ki so jih preprečili gasilci, na škodo, ki je bila preprečena z njihovo požarovalnostjo. Vse preveč sem jih gledal po paradah, proslavah, nastopih, veseljih in vajah.

Morda sem tudi prepogosto prisluhnil zlobnim jezikom, ki čisto govore: »Pri tem in tem požaru jim je odpovedala motor, zmanjkalo cevi, pokvaril avto itd.«

Sele te dni, ko se z največjim elanom pripravljamo Gorenjski gasilski festival, sem prišel do odkritega razgovora z gasilci in dobil pogled v njih resno delo.

In nermalom sem presenečen nad temeljito spremembo svojih predsodkov in nad dejstvom, da sem se šele sedaj dokopal do objektivne sodbje.

Morda boste tudi vi presenečeni, če vam povem, da je gasilska organizacija v kranjskem okraju lani preprečila za več kot 1 milijardo dinarjev škodo. Da, pri 24 požarih so gasilci

obvarovali družbo pred 1 milijard 200 milijonov dinarjev škode (žal nimam podatkov tudi za radovljiški okraj).

Ta številka ni samo dokaz o sposobnosti in moči požarne varnostne službe, temveč bo ostala trajen spomenik požarovalnosti naših gasilcev in jim bo — prav ob njihovem jubileju — najlepša čestitka.

Zato sem se namenil napisati nekaj o gasilski organizaciji na Gorenjskem, zlasti še, ker praznujemo 80-letnico svojega dela in organizirajo posebni gasilski festival.

OD KDAJ GAŠENJE IN GASILSTVO

KADAR RAZPRAVLJAMO o kakem pojavu je navada, da začnemo pri njegovem izvoru. Zato mi oprostite, da bom tudi

jaz začel z zgodovino. Najpreprosteje bi bilo, če bi postavil: gasilci od tedaj, ko človek pozna ogenj in ga uporablja. In če bi dejal, da so že stari Rimljani in Grki (ki so poznali menda že cestno razsvetljavo in kanalizacijo), pred njimi pa Egipčani, in če gremo še dalje, da je tudi stara kitajska kultura (v kateri so že poznali smodnik in bengalične ognje in ki je dosegla svoj največji razcvet že 3000 let pred našim štetjem) poznala gašenje in zato tudi gasilstvo, se ne bomo preveč zlagali. Seveda pa ne smemo misliti, da so ti naši častitljivi predniki imeli prav takšno gasilstvo (ali pa, da so celo prirejali Gorenjske gasilске festivale) kot mi danes. Gotovo pa je, da so se ukvarjali z varstvom pred požari — in, kadar je gorelo — tudi gasili.

Prvo osnovo pravega gasilstva pa je dala šele črpalka (če vas zanima: prvi omenja tlačno in sesalno črpalko že Ktesidios iz Aleksandrije, ki je živel nekako 250 let pred našim štetjem).

TODA PUSTIMO TO in preskočimo dobe in dežele in se vrnimo na Kranjsko. Prva gasilska organizacija na Slovenskem je bila osnovana leta 1870 v Ljubljani. Pet let kasneje dobimo takšno organizacijo tudi na Gorenjskem in sicer v Skofji Loki. Zatem se osnujejo »požarne brambore« tudi v Kranju, Radovljici, Begunjah, Trzinu itd. Organizacija gasilstva je narekovala potreba, to zlasti kaže primer Trzinca, kjer je požar leta 1811 uničil polovico mesta in terjal 76 življenj.

Od teh let se gasilstvo hitro razvija. Konec 19. stoletja je bilo na Gorenjskem že 923 aktivnih gasilcev. V dobi med obema vojnama je nastalo še 56 novih društev.

Prave močnosti za razmah pa so bile dane gasilstvu šele ob osvoboditvi (za ilustracijo le en primer: v letu 1954 se je v kranjskem okraju povečalo število desetih aktivnih gasilcev na 25 odstotkov). Danes imamo na Gorenjskem v 136 prostovoljnih društvih 5300 aktivnih gasilcev in sicer so razporejeni v 9 brigadah in 3 samostojnih oddelkih.

OPREMA. IZVEŽBANOST IN DISCIPLINA

MNOGI IRONIČNO MENIJO: gasilci se malo preveč življajo v paradah. Ne bom se prepiral s temi. Moje mnenje pa je, da še v mnogo večji meri skrbje za tehnični in strokovni napredek svoje organizacije. Oprema, izvežbanost in disciplina so bistvene važnosti za uspešno delovanje gasilstva, in na to polagajo gasilci največ pažnje.

V prejšnjem stoletju, ko so se osnovala prva društva, so

uporabljali le ročne brizgalne, ki sta jih poginjala dva, štirje, ali tudi več ljudi. Leta 1912—13 so v Trzinu uporabljali že parno brizgalno, kmalu zatem pa prične pri nas uporabljati tudi motorne brizgalne. Kranj jo je menda dobil leta 1924.

Danes imajo vsa društva v kranjskem okraju motorke, nekatera še po več; v okraju je 20 gasilskih avtomobilov, od teh 5 tipiziranih (specialnih); vsako društvo ima najmanj 100 m cevi itd., itd. Navedeno nam dovolj zgovorno kaže, da tudi v tehničnem oziru gasilska organizacija stalno raste.

Če pa pogledamo število vaj: leta 1954 je bilo v okraju 301 dnevnih mokrih, 26 nočnih mokrih, 337 dnevnih suhih, 67 redovnih, 20 teoretičnih in 79 plovirskih, in če prištejemo sem

niku, kjer so poleg imen partizanov vklesana imena dveh nemških vojakov, izdajalca Burgarja (ki je prejel zasluženo kazen že med vojno) in nemškega barona Lazarinija (ki ga je naša oblast pregnala).

Javnost je takoj po odkritju ogorčeno protestirala, toda smledniški gasilci so tako »apoliitični« in »pacifistični«, da niso naredili ničesar. Stvar se je razpravljala že na nekaterih drugih forumih, toda tudi tam se ni ukrenilo ničesar.

Ali se res še ni nihče vprašal, če ni morda na ploči tudi ime kakšnega partizana, ki je padel zaradi Burgerjevega izdajstva?

DRUG PRIMER NAM POVE že zgornja slika. Napisov »Bogu v čast« je na naših gasilskih domovih še kar precej. Nikakor nečem jemati gasilec njih osebnega svetovnega nazora, le pripomni bi:

1. da so gasilski domovi last skupnosti; in

2. da stoji bogu v čast cerkve, kar je razumljivo; smešno pa je, da bi objekti, ki služijo skupnosti in njeni koristi, stali v čast mistike.

Pa še nekaj bi bilo dobro pomisliti. Prav je, da je vsakih človek v opoziciji, v nasprotju s svojim okoljem, toda samo tedaj, kadar se bori za napredek, za uveljavljanje svojih naprednih idej. Kadar pa se trmasto bori in oklepa starega, preživelih in zgrešenih političnih idej in svetovnih nazorov, ni samo smešen, temveč tudi družbi in njenemu napredku škodljiv.

Ceprav omenjena primera nista osamljena — so to le drobne primerjave s celotnim pozitivnim delom gasilstva. Kljub temu pa se zgodi, da včasih prav ti drobni vržejo slabo luč na vso organizacijo. Zato bi bilo prav, da bi se o njih gasilci pomenili tudi na jubilejni dan in uredili tako, kot je prav. Potem bodo odpadli tudi pogoste opazke, da vedrjo v gasilstvu ljudje, ki ne želijo razumeti razvoja in ki ne želijo vedeti za družbeno vlogo njihove organizacije.

NAJ BODO GORNE BESEDE sprejete tako dobronamerno kot so bile napisane.

Naprednemu gorenjskemu gasilstvu pa želimo ob njihovem prazniku še mnogo uspehov.

A. ČEBULJ

DRUŽINSKI POMENKI

Ribe pomenijo prijetno spremljevalno v naši prehrani. So zelo okusne in hranljive, imajo pa tudi to prednost, da jih lahko na hitro pripravimo.

Ribje meso je lahko prebavljivo. Vsebuje veliko beljakovin in vitamina A, ki zlasti ugodno vpliva na naše telesno počutje. Tudi fosforja, joda in mineralnih soli je v ribjem mesu mnogo več kot v mesu toplokrvnih živali. Posebno se po tem odlikujejo morske ribe. Zato je prehranjevanje z njimi v prvi vrsti priporočljivo iz zdravstvenih razlogov.

V zadnjih 20 letih zdravniki predpisujejo ribe kot dietno hrano pri obolenjih ledvic, sladkorni bolezni, pri poapneju žil, srčni astmi in žledčnih boleznih. Uživanje ribjega mesa ugodno vpliva na izgradnjo kosti in je priporočljivo za prehrano živčnega in možganskega sistema. Velika količina joda, ki ga vsebuje, pa učinkuje

Danes ribe!

je pozitivno na delovanje nekaterih žlez (n. pr. ščitna žleza). Ribe so izvor za črpanje novih moči bolnikov — okrevancev.

Zaradi hitre prebave postanejo po ribah kmalu lačni. Gospodinja mora to predvideti in da bo obrok bolj nasiten, serviramo ribe s krompirjem, rižem ali polento. Ribe pripravimo lahko na najrazličnejše načine, kuhane, ocvrte ali pečene.

Ribji paprikaš: Ribe očistimo najprej zunaj. Nato jim odstranimo drobovje, pri čemer pa moramo paziti, da žolč ostane cel. Meso zrežemo na koščke, kot za običajni paprikaš, jih posolimo in dobro pretresemo s papriko, zatem pražimo rdečo čebulo, denemo vanjo pripravljeno ribo s sokom in pustimo dušiti 10 minut.

Opazno premešamo, zalijemo z vodo in nato počasi kuhamo na ne preveč vročem ognju.

Ribji paprikaš je najboljši, če ga pripravimo od več vrst rib.

RECEPTA

Kolač iz čokoladnega testa: 10 dkg surovega masla in 20 dkg sladkorja mešamo 5 minut in temu dodamo še 3 rumenjake, pol kozarca mleka, 1 pecilni prašek, nato pa trd sneg treh beljakov. Ko vse skupaj dobro premešamo, razdelimo testo na dva dela. Prvi polovici prirežemo 5 dkg čokolade, v drugo pa naribamo kožo ene limone. Medtem nanažemo model in testo iz obeh posod izmenoma izlivamo vanj. Pečemo pri srednji vročini. Ohlajen kolač potresemo s sladkorjem in razrežemo na tanke rezine.

Krompirjevi rogljiči: zanje potrebujemo 10 dkg surovega masla, 10 dkg moke, 10 dkg kurhanega in pretlačnega krompirja, sol, en beljak ter četrt kg sesekljane gnatje ali tudi salame. Iz masčobe, moke in pretlačnega krompirja ugnemo gladko testo ter ga denemo na hladno počivati za eno uro. Potem ga razvaljamo, razrežemo na četverkotnike, ki jih potresemo s sesekljano gnatjo ali tudi salamo ter zvijemo v rogljiče. Rogljiče zložimo na pomazan in z moko potresen pekač, jih premažemo z beljakom in spečemo. Serviramo tople ali hladne.

Tokrat dve poletni obleki za deklice, prva iz karirastega, druga iz rožastega blaga v živahnih barvah.

Vzgojni pomenki

Beg pred odločitvijo in odgovornostjo

Kot učitelji moramo ta neprijetni občutek trezno spoznati in sprejeti boj, ki bo morda zrasel iz tega, da bomo skušali zavreči in ustaviti beg pred svobodno odločitvijo in odgovornostjo. Zato hudo groše tisti vzgojitelji, ki otroku vedno in ob vsaki priliki prinesejo vse »na krožnik«, ki ga nikdar ne postavijo pred dejstvo, da bi v kakršnikoli stvari sam odločal. Mnogi starši grede celo prav po liniji najmanjšega odpora in otroku n. pr. sami napišejo nalogo, namesto da bi ga postavili pred konkretno nalogo, ki jo mora opraviti brez naše podrobne pomoči: naj se navadi odločati samostojno, kar bo istočasno večalo njegovo zavest odgovornosti, s tem pa tudi samozavest. Najnavadnejša oblika izmikavanja pred odločitvijo in odgovornostjo je, da otrok hoče do potankosti izdelati »plan« za določeno nalogo. Če mu n. pr. mati naroči: »Pojdi po kvas!« bo navadno brez misli — če smo ga tako razvzgojili — da bi se dela sploh otresel, ali pa, ker se mu niti ne ljubi pomisliti, odgovori: »Kam pa?«

Otroka je sicer treba voditi, jim kazati pot, nikakor pa ne vedno in povsod »nositi jih na rokah«, če so že odrasli plenčam. Mimogrede bi se ob tem še dotaknil vprašanja navajanja otroka na delo sploh. Menda danes sploh preveč »pestrimo« otroke, jim na vse preveč lahek način kažemo življenje, ki je slej ko prej trdo in zahteva določene žrtve. Odnos do dela je prvo, kar moramo otroku vcepiti v dušo — to bomo pa dosegli samo s tem, da mu bomo dajali določene delovne naloge, ga kontrolirali pri

delu, potrpežljivo in vztrajno pojasnjevali vrednost in pomen dela za človeka z lepo besedo, včasih pa, če je potrebno, tudi z nekoliko tršo.

Resnično — tak način vzgoje je sicer zelo težaven in prav zares človek mnogokrat raje sam naredi kako stvar, kakor pa, da bi se mučil in izgubljal živce še s svojimi otroci. Ali — takšna prizadevanja so vredna vzgojnega truda, saj nam bodo prihranila marsikatero grenko uro v poznejšem življenju, ko bo otrok že dorastel.

Vzgoja k svobodni osebnosti pa od vzgojitelja zahteva tudi, da zavestno ustvarimo otroku take okolnosti, kjer bo lahko izbral in odločal. Prav tako mora vzgojitelj otrokom tlmčiti vsa napačna pojmovanja o pojmu »svoboda« in se z njimi razgovorjati o njih. Otrokom mora biti jasno, da n. pr. umeševanje družbenega premoženja, vandalizem, nedisciplinarnost, anarhija, izkoriščanje, razizem ipd. ne morejo biti v nikakoli zvezi s svobodo. Situacije, ob katerih naj otrok izbira, naj bodo ustvarjene v vzdušju gotovosti, zanesljivosti. V življenju se moramo namreč mnogokrat odločati v zelo negotovih okoliščinah, kar ima za posledico, da so te odločitve slabe. Tisti ljudje, ki so v stanju nastopiti odločno proti raznim zmotam in ugovarjati nesmišlom in krivicam v življenju, pa čeprav gre ugovor na njihovo škodo, so ljudje, ki so že od rane mladosti nosili v sebi občutek notranje gotovosti in uravnovesenosti. Ta občutek pa je za nadaljnji razvoj izredno važen, če hočemo vzgojiti odločne, samozavestne in svobodne osebnosti.

GLAS GORENJSKE

Izdaja:

Casopisno, založniško in tiskarsko podjetje »GORENJSKI TISK« Kranj, Koroška cesta 6

Direktor in odg. urednik: Slavko Beznik.

Urejuje: uredniški odbor

Tel. uredništva: št. 475, uprave: št. 190 / Tek. rač. pri KB Kranj št. 61-KB-1-2-135 / Izhaja vsako soboto.

Letna naročnina 400 dinarjev polletna . . . 200 dinarjev četrtletna . . . 100 dinarjev Posamezna šte. stane 10 din

Igor Torkar: PISANA ŽOGA IV. večer glasbene šole v Kranju

Slovenska noviteta v Prešernovem gledališču

Pred seboj imamo novo dramo I. Torkarja »Pisana žoga«, ki ji glede forme moremo komaj kaj očitati, ki nas pa vendar ne zadovoljuje in o kateri, ko odhajamo od predstave, ne hote pripomnimo: »Ne, nečesa manjka, še vedno ni prikazano tisto pravo, tisto kar vsi čutimo, pa nihče ne zna povedati v jeziku umetnosti.«

Kot smo dejali, oblikovno pravzaprav drami ne manjka ničesar, čvrsta, dramatična gradnja od začetka do konca vzdržuje napetost; snov je zanimiva, potek dogodkov več ali manj tudi v življenju možen in torej realističen — toda vendar: ko razburjenih živcev prenapolnjeni optičnih in akustičnih vtisov zapuščamo dvorano, se sprašujemo: »Čemu vse to? Zakaj — kar je najvažnejše — srce je pri vsem razburjenju ostalo neprizadeto, tista edina važna, ali vsaj najbolj važna beseda, ki bi dala pravo obliko naši slutnji, našemu doživljanju, tudi tokrat ni bila izgovorjena.

Sele pri ponovnem gledanju, ko nas neha dražiti čar novosti in ko preneha efekt razburjenosti in napetega pričakovanja, se nam razkrije tudi vzrok.

V oblikovnem znanju, nujno potrebnem dramatik, je Igor Torkar s »Pisano žogo« napravljal odločen korak naprej. Zlasti postane to jasno ob primerjavi z njegovo dolgoletno »Pravljico o smehu«, v kateri je vse polno dramskih domislek — največkrat kaj malo duhovitih — zaradi katerih ti sili prej k zdehanju kot k smehu. V »Pisani žogi« je drugače. Dramsko dogajanje je nabrano okoli osnovnega vprašanja, doživetja značajev treh mladih ljudi, ki jih začetek volje preseneti v trenutku, ko z diplomom o zrelosti stopijo v življenje. Ze v naslednji sliki najdemo pesnika Sana in njegovega prijatelja Renca v taborišču, Sanova dekle Gašo pa pred zaslisevalcem — gestapovcem v ječi. Manjka samo še zveza med pesnikom Sanom, ki je na smrt bolan, in Gašo ter Rencem — in ustvarjena je situacija nalašč za pisatelja, ki ga zanima psihološki problem odnosov med ljudmi, ko se ti najdejo v težkih preizkušnjah. To zvezo ustvari »glas«, gestapovec — zaslisevalec, ki želi Gašino telo ali pa njeno ponižanje in zlom ter ji za to ponuja Sanovo svobodo. Gaša se vda — in s tem je omogočen tudi razplet med Sanom in Rencem v taborišču. Ko bolni San zve za svoj izpust, mu zdravnik pove, da so njegovi dnevi šteti. Odrče se svobodni v korist Renca, s katerim zamenja zaporniške suknjiče in kateremu naroči, naj se bori tudi zanj. Zdaj preostane avtorju le še hvaležna naloga, da pusti Gaši in

Rencu, da med seboj razrešita vprašanje njune krivde. To se tudi zgodi, ko se oba srečata v svobodnih gozdovih kot partizana. Renc je zvedel za Gašino padec in sklene, da jo kaznuje; toda tudi Gaša ve za njegovo krivdo pred Sanom. V razgovoru (ki ga avtor obremenjuje s precej neokusno sceno kopanja) Gaša pove, da je gestapovca po Rencem prihod ustreli in s tem svojo krivdo — če je sploh to bila krivda — opral. On ji odpusti (ne vem kaj ji odpusti) in zapre brzostrelko, ki je bila že pripravljena na strel. Ker pa je avtor bolj neusmiljen in se mu zdi njen »greh« le prehuda obremenitev za prihodnost, mora Rencovo gesto napačno razumeti in sicer kot začetek umora. Požene se v beg, zaide v bližino sovražne postojanke, kjer jo ustrelje. Zda je seveda na vrsti še Renc, ki tudi ni brez »krivde«, gre po Gašino truplo, češ: »Tudi mrtve te ne bodo dobili«, pri tem pade še sam. Sele zdaj dobe vsi trije potrdilo o zrelosti tudi od avtorja, ki jih najprej v »obliki duhov«, potem pa še v ponovljeni uvodni sceni ponovno združi.

Sele pri taki rekonstrukciji postane očitno, kako mnogo je bilo pisatelju do tega, da bi napisal formalno dobro dramo, in kako malo je čutil notranje potrebe izoblikovati v umetnino tisto osnovno doživetje velikih dogodkov, tisto iskreno človeško, kar je v nas ustvarjal takratni čas in okolje. Torkarjeva drama nas ne prizade ne globlje prav zaradi tega, ker ni izraz umetniškega doživljanja, temveč brezdušna konstrukcija, napeta zgodba s psevdotičnimi zapleti in nelogičnim moraliziranjem, ki pa ji je treba priznati veliko kvaliteto v izrabi odskih možnosti in efektov.

Pri dokončnem izoblikovanju in realiziranju dramskega dela pa pisatelj ni sam. Zadnje besedo imajo pri tem delu ved-

no režiser in igralci. Ker je vsebina, ki je želimo od del z motivi iz NOB nekako last nas vseh, torej tudi gledaliških delavcev, potem bo dovolj utemeljeno, če rečemo, da je tokrat kolektiv Prešernovega gledališča napravil več, kot je bila njegova dolžnost. Torkarjevo delo je v režiji Igorja Pretnarja dobilo izvedbo, ki mu v veliki meri dviguje vrednost. Nekoliko stilizirana in povzdignjena interpretacija, podčrtana s prav tako močno stilizirano sceno Saše Kumpa, je zabrisala preveč očitne razumske konstrukcije in jih napolnila, ter ponekod tudi dvignila do simbole, s lastnim režiserjevim umetniškim doživetjem, oziroma oživetjem igralcev. Ti so dosegli zelo visoko enotno igr

celotnega ansambla, v kateri se vključujeta tudi obrobni figuri taboriščnega zdravnika Ceneta (Milko Cegnar) in »moški glas« (Jože Pristov).

Posebno lepo igr, zlasti v osrednjih prizorih, je podala Nada Bavdaževa kot Gaša. Jože Kovačič je igral Sana, pri čemer se mu ni vedno posrečilo vnesti v to figuro več življenjske neposrednosti in pristnosti, kot jo je vanjo položil avtor sam. Renca, ki je nekje še najbolj avtorjev rezonator, je tolmačil Laci Cigoj z dovolj prizadetostjo.

Vsekakor gre v veliki meri režiserju in igralcem zahvala, da je delo pri občinstvu — tako na festivalu v Celju kot v Kranju — naletelo na zadovoljiv odmev.

V. K.

Druga opereta MG na Jesenicah

Janko Gregorc: „MELODIJA SRCA“

Tudi v letošnji sezoni se je jeseniško gledališče odločilo nastudirati opereto, čeprav je kulturno repertoarna politika večjih opernih gledališč proti uprizorjanju operet. Ta navaja, da opereta kvari glasbeni okus opernega občinstva in ga odvaja od resnih opernih predstav; da operete s svojo vedro, lahkonosno, glasbeno-pevsko, plesno in besedno vsebino služijo le v zabavo in razvedrilo; da je le malo operet, ki prenesejo strožje merilo kar se tiče vsebine itd. V teh očitkih je prav gotovo nekaj resnice. Ne smemo pa pozabiti, da je opereta literarna zvrst, ki je najsorodnejša komični operi in komediji, katerim kritiki ne nasprotujejo. V krajih, kjer gledališko občinstvo nima prilike poslušati in gledati oper, opereta ne more kvariti glasbenega vtisa, niti odvajati občinstva od obiskov resnih opernih del domače in svet. literature. V krajih, ka-

kršne so tudi Jesenice, je opereta le predstopnja za poslušanje in razumevanje oper. Uprizorjanje operet ima na Jesenicah že svojo tradicijo, saj so jih peli in igrali v dobi med obema vojnama kar na treh odrih, zato so že od nekdaj priljubljene. Jesenice razpolagajo razen tega tudi s pevci-solisti, pevskim zborom in orkestrom. Skladatelj in profesor glasbe Janko Gregorc Jeseničanom ni nepoznan. »Melodija srca« je njegova tretja opereta. Svoj krst je doživela v ljubljanski operi in dosegla ogromen uspeh. V eni sezoni je bila uprizorjena tridesetkrat. Po ljubljanski uprizoritvi pred leti je doma niso uprizorjali, razen nekaj izjem, kot n.p.r. v Trzinu pred 14 dnevi. Igrali so jo pa v inozemstvu, predvsem v Ameriki.

Uprava jeseniškega gledališča je poverila, po lanskoletni uspehi opereti »Mala Floramie«, tudi letošnjo »Melodija srca« režiji prof. Jožeta Tomažiča. Dobro je izbral igralce-soliste in ostale ter pričel pred dobrim mesecem z resnim delom. Orkestru je dirigiral Rado Kleč. Razen režiserja in dirigenta so doprinesli k uspehu operete tudi Metka Ravnikova in Slavko Novak za nastudiranje plesnih točk, pevci, ki so igrali goste pri »Noblesu« in v Park hotelu na Bledu ter gorenjske fante, solo plesalka, nogometaš in zlasti Jože Bedič, ki je izdelal sceno.

Poznani igralci in pevci: Elza Vengnarjeva v vlogi vdove Amarilje Mirtič, Pavla Klečeva v vlogi njene hčerke Silve, Alma Jeramova v vlogi njene nečakinje Vere, Lado Rotar v vlogi operetnega tenorja Marjana, Tine Rant v vlogi Marjanovega tajnika Zvonka, Franjo Stibilj

Glasbena šola v Kranju je s četrtim glasbenim večerom zaključila javne nastope svojih učencev. Vsi večeri so bili dobro obiskani; zadnji pa je imel že kar izbrano publiko.

Ce smo pri vseh treh glasbenih večerih ugotovili lepe uspehe iz posameznih glasbenih panog, moramo podčrtati, da je četrta reprodukcija prekosila vse prejšnje. Res so na zadnjem večeru nastopili po večini učenci višjih razredov, toda tudi učenci nižjih in srednjih razredov so pokazali tolikšno glasbeno zmogljivost, da smo bili v marsičem prijetno presenečeni. Če bodo vztrajali pri svojem mladostnem glasbenem zagonu, potem smemo pričakovati od marsikoga še lepe uspehe na polju glasbene umetnosti.

Iz klavirskega oddelka prof. Augustinovega in Zupančičeve so nastopili učenci od četrtega do sedmega razreda. Učence odli-

kuje lepa tehnika; nekateri, zlasti starejši, že skušajo izraziti tudi glasbeno vsebino. Na klavirju so se posebno odlikovali Liparjeva, Gorjančeva, Ribičeva, Brinovčeva in Zeleznikova. Iz violinskega oddelka prof. Fajona in Staniča so se posebno uveljavili s čistočo tona, intonacijo in primerno tehniko mali Mihec, Prislanova, Engelsberger in Kurat. To so učenci od prvega do petega razreda. Tudi to pot smo bili zelo veseli nastopov iz oddelka za solopetje prof. Majdičeve. Odlike petja Venceljve zlasti v koloraturnih spevih smo ugotovili že pri eni prejšnjih produkcij. Pri baritonistu Zvabu pa je treba podčrtati zelo viden glasovni vzpon od lanskega leta. Barva njegovega glasu ni več tako temna, marveč je prodornejša in učinkovitejša. Poje s čistejšo intonacijo, kar je prišlo do izraza posebno pri ariji Renata iz opere »Ples v maskah«, v katero je vložil pevec tudi precejšnjo izrazno toplino. Pevsko močno se je tudi razvila sopranistka Habjanova. Njen lirichen sopran je lepo barvan, skoraj popolnoma izenačen, s pravilnim nastavkom; odlikuje ga tudi pravilna dikcija. Habjanova je s toplim izrazom interpretirala arijo Leonore iz opere »Trubadur«. Tudi to pot je prišel do polnega izraza mladi šolski godalni orkester. Če bi bil oder primernejši in dvorana bolj akustična, bi se njihov uspeh še bolj dvignil. Prof. Fajon je prejel za svoj trud in vzgojno-glasbeni uspeh posebno priznanje.

Nastopi učencev v štirih produkcijah so nas tudi letos pričeli, kako važna ustanova za mesto Kranj in njegovo okolico je Glasbena šola in kako velik glasbeno-vzgojni smoter opravlja. Posebne zasluge za to šolo ima njen ravnatelj Peter Lipar.

S.

Pevski zbor »Slavček« iz Trbovelj poje ob mladinskem zborovanju v Kranju

„Rokovnjači“ na poljanskem odru

Igralska družina KUD v Poljanah je skupaj z mladinsko organizacijo, z nedeljsko uprizoritvijo »Rokovnjači«, dosegla v zadnjem času največji uspeh. Ta uspeh so družstvu zagotovili številni mladi igralci. Do sedaj je bilo vse preveč zakoreninjeno mnenje, da se z novinci ne da delati in morajo zato nastopati le stari. Predstava pa je nasprotno opozorila na nekaj mladih igralških talentov, ki bodo v bodoče lahko nastopali tudi v večjih vlogah.

Govekarjeva dramatisacija J. Jurčič - Kersnikovega romana je zgleden primer ljudske igre, ki je v resnici zadela tudi ljudski okus. Njena dramatična učinkovitost izjira iz same gradnje, ki ljubi presenetljive dogodke in narodno motiviko.

Režiser tovariš Bohinc je kljub številnim igralcem in mnogim novincev napravil dovolj enovito in efektivno uprizoritev. Posamezni igralci so svoje vloge obvladali precej dobro, le v nekaterih primerih ni bilo dovolj prizadevanja za skrbno izgovorjavo.

Glavni junak Gropa-Nande je že po avtorjevi zamisli pravi romantični junak, dvignjen nad ostale tovariše. V tem smislu je tudi dobro odigral Jože Jelovčan. Katarca Miklavčič je v vlogi Polonice pokazala nežno in umerjeno igranje ljubega kmečkega dekleta. Tončka Obloškega je dobro igral Stane Tušar, čevljarja Bojca pa Ludvik Buh. Tovariš France Baloh je na svojstven način interpre-

tiral Blaža in dobro upodobil njegove poteze: poln je bil rekega zbadanja in smeja ter čudakaškega in malomarnega vedenja.

Meščansko okolje z Burgerjem, Poljakom in Gavričem, je drugo družbeno okolje drame. S skrbno stilno uglajenostjo so ga predstavili tovariši Perko, Zemlja in Bohinc. V vlogi Režije Gavričeve in gospe Poljakove ter komisarja Muleja pa so dobro nastopili tov. Minka Cadež, Danica Bergant in Lojze Malovrh.

Zelo živahni in pestri so bili prizori z rokovnjači v četrtem dejanju. Tudi scena je bila ustrezno pripravljena, pomanjkljiva je bila le razsvetljava.

V Kranjski gori proslavljajo

Občinski praznik v Kranjski gori je letos v času, ko se povsod vrste prireditve v počastitev desete obletnice osvoboditve. Zato so pripravili celotedenski program raznih prireditve. Del programa so izpolnili tudi vaščani Gozda in Podkorena, ker je kulturno življenje, prav tako kot v Kranjski gori, precej razglašeno. V nedeljo so se predstavili z igro »Stilmondski župani«, ki je prav lepo uspeła. Planinci so prikazali plezalni vzpon. Kranjskogorci pa so medse povabili tudi gasilsko godbo s Hrušice pri Jesenicah.

S. ERZEN

PREDSTAVILI SO SE NAJVIDNEJSI UMETNIKI

Ob zaključku razstave partizanske grafike v Radovljici

Za desetletnico osvoboditve in teden muzejev (od 15. do 22. maja) so 14. t. m. večer odprli v Radovljici (Mestni dom) razstavo partizanske grafike. Prireditelj so omogočili okrajni referat za varstvo kulturnih spomenikov in prirodnih znamenitosti, Društvo slovenskih upodabljajočih umetnikov in Zveze borcev.

Obiskovalci, ki so si prišli ogledat okrog šestdeset, druge po domovini sicer že dobro znanih grafik (lesorezi, linorezi, litografije, suhe igle, jedkanice in dve risbi z rdečo kredo) Božidarja Jakca, Nika Pirnata, Doroteje Klemenčiča, Franceta Miheliča, Toneta Kralja, Ive Subica, Vlada Jordana, Draga in Nandeta Vidmarja, Alenke Gerlovičeve, Vita Globočnika, Lojzeta Lavriča ter Franceta Slane so bili navdušeni nad prvo umetnostno razstavo v Radovljici.

Med grafičnimi listi imenovanih umetnikov so vzbujale največ pozornosti dela B. Jakca (portreti vidnih politikov in partizanov, »V snežnem metežu«, »Prenos ranjenke«, »Preko Hrvaške na Stajerske«, »V napadu«, »Maščevalec«, N. Pirnata (»V italijanski internaciji«, »Vojna sirote«, »Juriš«, »Ranjen«, »V internaciji«), D. Klemenčiča

(»Obvaruj nas pred komunisti«, »Izdajalec«, »Za boga in vero«, »Kristusov vojščak«, »Roparji«, T. Kralja (»Okupator«) in F. Miheliča (»Kurir«, »Razvaline«, pa tudi stvaritve D. Vidmarja (en primerek »Talcev«, »Begunci«, V. Jordana (»Izseljevanje«, »Talice«, »Okupator«, A. Gerlovičeve (»Kamno loma«, »Obesenci«, I. Subica (»Kolona v snegu«, »Partizani«, V. Globočnika (»Ranjena partizanka«, »V pregnanstvu«, L. Lavriča (»Žrtve«) in druge.

Ker je s tem, kar smo zapisali do tu, zadosteno vsem potrebam skopega poročila, morda ne bo odveč, če spregovorimo v naslednjem še nekaj besed o umetniški vrednosti partizanske grafike.

Od osvoboditve sem so mnogi slovenski umetniki poizkusili na lastno pobudo, ali po naročilu, povečevati obdobje strahot od 1941. do 1945. leta, toda tovrstne povojne stvaritve so deloma uspele le kitarjem, slikarjem pa večinoma ne. Na vprašanje, zakaj to, ni ravno težko poiskati primeren odgovor. Vse preveč so tista prva leta po končani drugi svetovni morili pridigovali našim umetnikom razni poklicani in nepoklicani kritiki, kaj da je treba in kako da je treba upodabljati. Predpisovali

so jim torej ne le vsebino, temveč celo obliko. Ustvarjalec naj bi hodil zgolj po izvoženih poth preživelih slogov, krpal iz njih neki namišljeni novi slog sobodnosti in se varoval modernističnih hotenj, oziroma fantazije ter nagnjenja k »umetniški svobodi«.

No — in rezultat tega pritiska, teh kritikarskih receptov? V slikarstvu razen redkih boljših del, nekaj ducatov slabih pojavnih oljnih platen s snovjo iz boja za svobodo in socialistično obnovo domovine — ne pa tolikanj zaželjen »socialistični realizem«! Če se hočemo seznaniti z letem, moramo poseči drugam, moramo poseči v mape, ki nosijo etiketo »Partizanska grafika«, kajti samo ta na slikarskem področju dostojno predstavlja našo okupirano zemljo, narodnoosvobodilno borbo in socialno revolucijo (večina del je iz let 1943, 1944 in 1945, nekaj pa je kasnejših). Skupno s Kajuhovo literarno zapuščino, poročila partizanskega pesništva ter v hribih poživljenim zanimanjem za naše ljudske plesne, postavlja na laž oni stari pregovor, ki pravi, da muze molče, kadar govori orožje. Če pa je temu tako, smo dolžni pojasniti vzroke, zaradi katerih nosi partizanska grafika pečat umet-

Uspele uprizoritve v Loki

Ob praznovanju obletnice osvoboditve

V okviru prireditve in proslav ob 10. obletnici osvoboditve smo na Odru KUD »Tone Sifrer« v Škofji Loki videli kar štiri igre (celovečerne, enodejanke ali odlomke), ob katerih bi se kazalo nekoliko ustaviti in se pomuditi ob glavnih vtisih s teh predstav. To smo dolžni ne le zato, ker je partizanska tematika ena od značilnih in edinstvenih, samorodnih odrazov naše najbolj revolucionarne dobe, iz katere bodo črpali tudi bodoči — in zlasti bodoči! — besedni ustvarjalci, posebno pisci dram, saj NOB kar sama ponuja izredno dramatično gradivo, ki bi ga težko našli v kakšni drugi dobi. Dolžni smo zabeležiti uprizoritve teh del zlasti iz dveh razlogov. Prvič, ker se na nekaterih naših odrih nekako umikajo tej problematiki in tematiki ali pa jo vsaj postavljajo na drugo mesto ali igrajo samo »kampanjsko«, ob določenih praznikih in praznovanjih, namesto da bi postala in ostala stalen del repertoarja vseh naših gledališč. Le preradi še vedno marsikje igrajo plehke burke, se izogibajo idejnosti in nekako mačehovski ravnajo s tistimi stvaritvami, ki so imele, imajo in bodo imele kaj povedati, ki morejo človeka napraviti sposobnega za žrtve, za odpoved, za skupnost.

Drugič pa je potrebno spregovoriti o teh predstavah tudi zategadelj, ker je nekako treba dati priznanje vsem tistim porzvovalnim igralskim kolektivom, ki so prej omenjeno razumeli, da temu hoteli zavestno dati poudarka, pa čeprav je morda bilo hotenje včasih večje od umetniško-ustvarjalne sile, moči in prepričljivosti prikazanih likov.

Za uvod v prireditev je loški KUD »Tone Sifrer« naštudiral enodejanko Mateja Bora »Težka ura« iz dobe aktivistično-revolucionarnega dela v okupirani Ljubljani; ko je okupatorjevo nasilje nujno zahtevalo odločitve od vsakega poštenega Slovence: doba je zahtevala dejanj in žrtve. Na istem večeru so ponovili tudi že prej naštudirane igre Vasje Ocvirka »Ko bi padli oživel...« Obe igri sta bili to pot v rokah mladih, ki so svojo nalogo uspešno opravili, čeprav bi za »Težko ura« lahko rekli, da se je manj posrečila in režiser ni izbral vseh možnosti, da bi poudaril tisto težko in mračno ozračje, ki ga izžareva Borova drama. O uprizoritvi Ocvirkove igre pa mirno lahko rečemo, da je bila na dostojni višini in je posebno Trlep osmošolca Petra Jamnika i po maski i po igri bil doživetje posebne vrste.

Delavni člani igralske družine KUD »J. Krmelj« iz Retteč, o katerih smo že pisali, so si izbrali precej zahtevnejšo igro I. Potrča »Laško in Krefli«, dramo o organizatorju štajerske oborožene borbe kmetu Lacku, ki so ga Nemci ujeli, zveržili mučili in ubili, in o kmečkih ljudeh na Kreflovinu, ki jih je vsakega na svoj način zatekla nujnost in neizprosna borba. Igralska družina iz Retteč razpolaga z dovolj dobrimi igralci, kar zlasti velja za ženske vloge (Lizika, Milika, dekla), prijetno

Zivo so nam še v spominu akordi lanskega koncerta Akademkega pevskega zbora iz Ljubljane. Pred nami so tedaj zaživele Koroska, Dolenjska in Prielška obcet. Zaživel je pred nami slovenski človek v vsem svojem temperamentu. Res nepozabno doživetje.

Letos spet prihajajo študentje med nas z bogatim programom slovenske ljudske pesmi; pesmi, ki spremlja našega človeka skozi vse njegovo življenje od zibel pa do groba, ga tolaži v nesreči, mu krajša čas pri delu, v veselju pa vriska z njim polna sreče in radosti.

Nastop akademikov bo 3. junija ob 20.15 uri v Sindikalnem domu.

Pred nami bo zaživila naša slovenska zemlja, njen človek.

- LJUDSKI ODBOR MESTNE OBČINE KRANJ** je na svoji seji, dne 20. maja 1955 v smislu določil 5. člena uredbe o prodaji stanovanjskih hiš iz splošnega ljudskega premoženja (Ur. list FLRJ št. 17-101/53) in 11. člena odloka o prodaji stanovanjskih hiš iz SLP na območju Ljudskega odbora mestne občine Kranj (Uradni list LRS št. 2-86/55) sklenil, da proda naslednje eno- in dvodružinske stanovanjske hiše SLP, ki se dosedaj niso prodale na javni dražbi, v istem dražbenem postopku z določenim popustom:
1. Čirče št. 105, dvostanovanjska;
 2. Drulovka št. 45, dvostanovanjska;
 3. Stražišče št. 324, dvostanovanjska;
 4. Stražišče št. 191, dvostanovanjska;
 5. Kranj, Stara c. 12, dvostanovanjska;
 6. Stružev št. 47, dvostanovanjska;
 7. Kranj, Tavčarjeva ul. 39, dvostanovanjska (proda se nerazdeljena polovica);
 8. Kranj, Cankarjeva ul. 10, dvostanovanjska (proda se nerazdeljena polovica);
 9. Kranj, Partizanska c. 17, dvostanovanjska;
 10. Klanc št. 73, enostanovanjska (montažna);
 11. Smarjetna gora 24, enostanovanjska;
 12. Smarjetna gora 27, enostanovanjska.

Upravičenci do nakupa teh hiš so lahko le:

- a) borci iz leta 1941 in 1942;
- b) politični aktivisti, ki so aktivno sodelovali v NOB od leta 1941 in 1942 in jim je za njihovo delovanje v NOB priznana dvojna službena doba;
- c) 70% in več % invalidi iz NOB;
- d) borci in aktivisti iz leta 1943, ter nad 50% invalidi iz NOB.

2. Od upravičencev, ki izpolnjujejo pogoje iz 1. točke tega sklepa, se lahko prodajo hiše le tistim, ki stalno bivajo ali pa so stalno zaposleni v Kranju ali njegovi okolici in ki lahko nastopajo kot kupec v smislu veljavnih določil uredbe o prodaji hiš SLP, odnosno ustreznega odločka, ki ga je izdal LOMO Kranj, t. j., da so delavci ali uslužbenci in da v mestu službovanja ne posedujejo lastne stanovanjske hiše.

Ljudski odbor bo sklenil s kupcem kupoprodajno pogodbo za nakup hiše in mu izdal odločbo o brezplačni dodelitvi zemljišča, na katerem stoji prodana hiša, njemu in njegovim pravnim naslednikom.

Ob pravomočnosti kupne pogodbe plača kupec 20% kupnine. Udeležencem iz NOB v letih 1941, 1942 in 1943 in drugim osebam navedenim v 6.a) členu Uredbe o dopolnitvi uredbe o prodaji stanovanjskih hiš iz SLP, lahko ljudski odbor podaljša plačilni rok do izplačila dolgoročnega kredita za nakup hiše, ki ga prosilec najame pri NOB.

Rok za vložitev ponudb je do 18. junija 1955. Interesenti morajo v svoji ponudbi navesti vsa dokazila o upravičenosti nakupa hiše po gornjih pogojih. V prodnji naj se točno navede, za katero hišo je interesent. Za nakup dvostanovanjske hiše se lahko sporazumeta tudi po dva interesenta.

Vsa ostala pojasnila, ki so v zvezi s prodajo hiš, dobijo interesenti lahko vsak dan med 9. in 12. uro pri Tajnistvu za gospodarstvo in komunalne zadeve LOMO Kranj, soba št. 11/II.

Ljudski odbor mestne občine Kranj

Po partizanskih poteh

V okviru slavnosti, v počasti devete obletnice naše osvoboditve, ki se še sedaj vrstijo druga za drugo, je organizirala Zveza borcev Bled za blejske gimnazije obisk partizanskih krajev v okolici Taleza. Pohoda so se udeležili številni stari partizani, ki jih vežejo spomini iz NOB v teh krajih. Solška mladina se je vabilu množično odzvala. Bili so srečni, da so z borci šli v kraje, kjer so naši partizani prelivali kri za svobodo.

Tovariš Nestor, eden prvih partizanov na tem ozemlju, je zbrani mladini orisal zgodovino NOB na Gorenjskem. Govoril je o sami organizaciji partizanskih odredov in o prvem oboroženem uporu poleti 1941. Našel jim je tudi udeležence teh bojev. Vse simpatije mladine si je pridobil Tonček Dežman — Nemci so ga imenovali »vrag na smučeh« — ki je z brzostrelko v roki kosil sovražnika.

Kljub temu, da je bil izlet povezan z naporno hojo, so bili dijak blejske gimnazije zelo zadovoljni. Spoznali so kraje, kjer so se nekoč borili partizani in ljudi, katerim mnogo dolgujemo za našo svobodo. Tudi v bodoče si želijo podobnih izletov.

Končno so dijaki škofjeloške popolne gimnazije, ki bo letos, ob desetletnici obstoja, dala prve maturante, posredovali na svoji celovečerni, zelo pestri, učinkoviti in dobro naštudirani — in tudi dobro obiskani! — akademiji še odlomek iz noviete Lojzeta Zupanca »Belokranjski kresovje«. Iz dela, ki je polno lokalne barvitosti v snovi (jurjevanje, kresovanje, plesi in pesmi iz bogate belokranjske folklore) pa tudi v jeziku, so dijaki zbrali odlomek, ki govori o oboroženi borbi zoper italijanski fašizem in ki je učinkoval — morda prav zaradi mladih igralcev — sveže, preprosto in učinkovito, kar so pravzaprav glavne zahteve za uspeh ljudske igre sploh.

Gostovanje Akademkega pevskega zbora

Izpod triglavih sten se bo oglašala pesem planin, Zeleni Jurji nam bo natresel cvetja, hudomušni Priek bo povedal kak je lušno blo.

V devetih letih svojega obstoja APZ zrased v kvaliteten zbor z odličnim glasovnim materialom. Trud, ki ga je vložil za razrast zbora njegov prizadevni dirigent prof. Radovan Gobec, ni bil zaman. Številni prodorni uspehi v naši ožji in širši domovini in na tujem dovolj govorijo o tem.

Z izvajanjem stilnih koncertov, kot je letošnji, prispeva zbor dragocen delež k rasti slovenske zborovske kulture. Na sporedu bodo skladbe E. Adamiča, P. Liparja, M. Tomca, F. Marolta in drugih. Nekaj pesmi bo prvič izvajanih.

Letošnje gostovanje, ki ga organizira Kranjsko akademsko društvo, bo za ljubitelje lepega petja doživetje posebne vrste. Zato drage goste na našem koncertnem odru toplo pozdravljamo!

A. D.

I. Zlet gorenjskih tabornikov v Kranju

Za veliki praznik slovenske delovne mladine in ob praznovanju 10. obletnice osvoboditve, so se gorenjski taborniki odločili, da se zbero na svojem I. Zletu. Izbrali so si lep prostor: ček na Savskem otoku, v bližini zbornega mesta mladine.

Ceprav je oba dneva deževalo, jih ni motilo, da so si postavili 65 šotorov, najnovejših tipov. Notranjost je bila najrazličnejše opremljena. Od najprimitivnejših pa do najboljših ležišč, da bi učinkovito prikazali tudi razvoj tehnike taborjenja oziroma šotorjenja. Zelo praktična ležišča so prikazali taborniki iz rodu Dobre volje, so-dobno kuhinjo pa jeklarji z Jesenice.

Poleg gorenjskih enot z Jesenice, Trilča, Škofje Loke in Kranja, so se kot gostje udeležili zleta tudi skupine iz Ljubljane, Domžal in Maribora.

Program Zleta, ki je razen zblivanja in medsebojnega spoznavanja vseboval še taborništvo mnogobojno med enotami, se zaradi slabega vremena ni mogel odvijati, zato so se odločili, da se čez 14 dni vse tekmovalne ekipe zopet zberejo v Kranju in preizkusijo svoja znanja, spretnosti in sposobnosti — še pred III. republiškim Zletom, ki bo 28. junija v Ljubljani.

Zvečer so nam taborniki priredili večer ob tabornem ognju, ki je bil dokaj pester in zabaven.

Naslednjega dne so se vsi taborniki udeležili pohoda mladine.

dine, kjer so v povorki s svojimi značilnimi kroji in pisanimi rutami vzbujali pozornost in bili deležni toplih pozdravov publike, posebno mladine.

Nov železniški vozni red

Z 22. majem je stopil v veljavo nov železniški vozni red in bo veljal do 6. junija prihodnjega leta. V njem ni velikih sprememb. To velja zlasti za potniške vlake, katerim se je vozni red v nekaterih primerih spremenil le za nekaj minut, da jih potnik, ki pride vsaj 10 minut prej na železniško postajo kot doslej, ne more zamuditi. Le popoldanski vlaki na Gorenjskem, ki vozijo med 15. in 16. uro, imajo odhode in prihode približno 15 minut pozneje kot doslej. Tako odhaja potniški vlak iz Kranja proti Jesenicam ob 15.11 in ne kot doslej ob 15.38, potniški vlak iz Kranja proti Ljubljani pa ob 15.53 (dosedaj 15.40). Nov je vlak Trilč-Ljubljana, ki ima iz Kranja odhod ob 14.33 in vozi samo ob delavnikih in le do Siške.

Večja sprememba je edino v tem, da je na gorenjski progi več brzovlakov, na katere posebno opozarjamo vse potnike, izletnike in turiste. Večina teh vlakov pa je le sezonskega značaja in bodo vozili v poletni sezoni.

Nova čitalnica v Lescah

Rdeči plakati so vabilu na svečano proslavo 10. letnice osvoboditve. Dvorana osnovne šole v Lescah je bila v soboto

120. obletnica Simona Jenka

Letos, meseca junija, bomo praznovali 120. obletnico rojstva Simona Jenka, pesnika, ki se je rodil v Podrečju pri Mavčičah na Gorenjskem. Ob tej priložnosti bodo v Mavčičah in ožji okolici velike slavnosti in prireditve, ki bodo ves teden od 5. do 12. junija. Največja prireditev — svečana proslava bo v nedeljo 12. junija. Takrat bo tudi odkritje spomenika Simonu Jenku. Gorenjci, ne pozabimo na našega velikega pesnika

mного premajhna.

V uvodnem govoru je sekretar komunskega odbora SZDL, Stanko Kajdič opisal napore 10-letnega boja in pomen komun. Orkester »Svoboda« je po novno dokazal svojo vrednost, zlasti z venčkom umetnih pesmi. Mladi člani TVD »Prešeren« so vsekakor pokazali napredek.

V nedeljo je Jaka Erič slovesno otvoril novo čitalnico in knjižnico v prostoru na Zagli. Ta prostor so opremlili z novimi knjižničnimi omarami. Do sedaj imajo že okoli 2200 knjig in 700 čitateljev. Čitalnica bo odprta vsak dan in jo bo oskrbovala z vsakodnevnimi časopisi »Svoboda« Lesci, s sodelovanjem nekaterih podjetij.

Špact ★ Špact ★ Špact

Naši najboljši boksarji so trenirali v Preddvoru

Ze 11. maja so se v Preddvoru pripeljali naši najboljši boksarji — državni reprezentanti Pavnovič, Radanov, Mitrovič, Lukič, Z. Tkalcich, Sovljanski, Banda in Krizmanič, ki se bodo udeležili evropskega boksarskega prvenstva v Berlinu. Trener Engelbrecht, ki je bil s pripravi namdve zadovoljen, prav tako z odlično hrano in prenočiščem, je rekel, da ni lepše dežele kot je Gorenjska in da je še prav poseben vtis napravil nanj Preddvor in njegova okolica. Ker me je zanimalo, kaj on meni o plasmanu naših reprezentantov, mi je na to vprašanje odgovoril: »Tako pripravljeni kot smo to pot, še nismo bili nikoli. Vsi smo veliki optimisti.«

Pretekli ponedeljek so imeli v Preddvoru na prostem tudi propagandni nastop, s katerim so navdušili precejšnje število gledalcev iz bližnje in daljnje okolice, ki so jim vsi želeli veliko uspehov na bližnjem prvenstvu.

V sredo, 25. maja so zapustili Preddvor.

Šah

USNJARSKI TEHNIKI SO ZMAGALI

V okviru srednješolskega šahovskega prvenstva, ki je vsako leto, je bilo 20. maja v Domžalah srečanje med Usnjarskim tehnikom in Vajeniško šolo v Domžalah. To je bilo prvo srečanje mladincev med tema ustanovama, v katerem so Usnjarski tehniki zmagali z rezultatom 5:1.

STRAŽIŠKI PIONIRJI - SAHISTI NAJMOČNEJŠI NA GORENJSKEM

Ze pred 14. dnevi je bilo v Kranju v Domu JLA moštveno pionirsko prvenstvo Gorenjske. Turnirja se je udeležilo 14 ekip, ki so tekmovali v dveh skupinah. Vrstni red najboljših štirih moštev, ki so se plasirale v finale, je naslednji: 1. Gimnazija Stražišče 13,5 točk, 2. Vzgaljališče Smlednik 11,5 točk, 3. Gimnazija Škofja Loka 7 točk in 4. Gimnazija Bled 4 točke. Uspeh, ki so ga dosegli stražiški pionirji je še tem večji, ker prvega mesta od njih nihče pričakoval. Kot prva

22. maja so stražiški pionirji kot prvaki Gorenjske igrali na republiškem prvenstvu v Ljubljani, ki je vsako leto v počastitev rojstnega dne maršala Tita. V zelo močni konkurenci se niso mogli vidneje uveljaviti in so zasedli 13. mesto.

22. maja so stražiški pionirji kot prvaki Gorenjske igrali na republiškem prvenstvu v Ljubljani, ki je vsako leto v počastitev rojstnega dne maršala Tita. V zelo močni konkurenci se niso mogli vidneje uveljaviti in so zasedli 13. mesto.

ZAKAJ GOLNIŠKI SAHISTI NISO IGRALI V RADOVLJICI

Sindikalno šahovsko moštvo Golnika je tekmovalo v okviru šahovskega tekmovanja za prvenstvo Gorenjske in v vseh srečanjih odločilo dvojebo v svojo korist, ali pa igralo neodločeno ter se tako plasiralo za finalno tekmovalje, ki je bilo pretekli teden v Radovljici. Zal pa moramo ugotoviti, da se golniški šahisti tega tekmovanja niso mogli udeležiti, čeprav bi se upravičeno borili za najvišji naslov in to samo zaradi tega, ker golniški šofer ni bil na mestu! Direktor iz uprave Golnika, kot šef garaže, je šahistom dovolil za prevoz avtomobil, vendar niso mogli dobiti šoferja samo zaradi tega, ker se menda nikomur ni ljubilo. Menimo, da je tak odnos graje vreden in prav gotovo bi zaslužil za to tudi primerno kazen.

Član sind. podružnice Golnik

SPORED PRVENSTVENIH NOGOMETNIH TEKEM GNP ZA NEDELJO 5. JUNIJA 1955

Na Jesenicah ob 15.30 uri Jesenice : Prešeren mladinci, služb. Bogataj.

V Kranju — igrišče Triglav: ob 17. uri Triglav B : Trilč, služb. Poljsak M; ob 14.30 uri Triglav : Mladost, pionirji, služb. Poljsak M; ob 15.30 uri Triglav : Mladost, mladinci, služb. Poljsak M.

V Stražišču — igrišče Mladost ob 17. uri Mladost : Prešeren, služb. Jerkič.

V Škofji Loki ob 13. uri Ločan : Bled, pionirji, služb. Kalan; ob 14.45 Ločan : Jesenice, služb. Baudaž.

V Trilču ob 9. uri Trilč : Prešeren, pionirji, služb. Jože Petrič.

PRAVNI NASVETI

A. B.

1. Vprašanje: Ali se zemlja lahko prilasti, če jo nekdo uživa nemoteno že 40 let, četudi ta zemlja ni bila na užitvalca zemljiškookrajno preplana.

1. Odgovor: Lastninsko pravico na premičninah in na nepremičninah dobimo še vedno lahko s priposestovanjem. Nepremičnine se priposestujejo v 30 letih in to tudi tedaj, če je nepremičnina v zemljiški knjigi vpisana na drugega. V našem primeru, ko se je nepremičnina uživala že nad 30 let je zadostna že dobroverna in poštena posest ne nepremičnine. Ni pa mogoče priposestovati stvari, ki so splošno ljudsko premoženje ali last zadržaj ali družbenih organizacij.

2. Vprašanje: Kakšen procent davka boste morali plačati od deleža, katerega ste prejeli oziroma boste prejeli po starših.

2. Odgovor: Kakor je razvidno iz vašega vprašanja, vam davek na delež še ni bil odmerjen ter se vam bo po vsej verjetnosti odmeril po določilih novega zakona o davku na dedščino in darila. Davčna obveznost po določilih novega zakona postane takrat, ko se dediču izroči sodni sklep o dodelitvi; davčna obveznost za davek od daril pa takrat, ko obdarjenec sprejme darilo. Če vrednost premoženja, ki ste ga prejeli, ne presega 60.000 dinarjev ste oproščeni plačila davka, seveda v kolikor niste v istem koledarskem letu prejeli še kako drugo premoženje, kot dedščino ali darilo. V primeru pa, če presega premoženje vrednost 60.000 dinarjev pa boste plačali davek v odstotkih od vrednosti premoženja. Ti procenti pa so večji, čim več je vredno premoženje. Pri pristojni upravi za dohodke lahko točno ugotovite, koliko boste plačali davka z ozirom na vrednost vašega deleža.

GLEDALISCE

PRESENOVO GLEDALISCE

KRANJ

Nedelja, 29. maja ob 16. uri: Izven in za podeželje. Igor Torkar: »Pisana žoga«.

Torek, 31. maja ob 16. uri: Zaključena za gim. Kranj. Igor Torkar: »Pisana žoga«.

Sobota, 4. junija ob 20. uri: Premiera. Red preimerski in izven — vstopnice so še na razpolago. Bernard Shaw — »Hudičev učenec«.

Nedelja, 5. junija ob 16. uri: Izven in za podeželje. Bernard Shaw: »Hudičev učenec«.

MESTNO GLEDALISCE

JESENICE

V soboto 28. maja ob 19.30 uri: Janko Gregor: Melodije srca.

V nedeljo 29. maja ob 14.30 uri: Janko Gregor: Melodije srca. — Opereta v treh dejanjih. Zvezde z vlakci ugodne.

MALI OGLASI

Sprejem vajenca za inštalacijo in kleparstvo — Franc Sotlar, vodovodni inštalater in klepar Lesce 118.

Prodajam lepo zazidljivo parcelo na Kokrici. Markun Ivan, Bašelj 2 p. Preddvor.

Prodajam plemenskega vola, naslov v upravi lista.

Prodajam kravo, visoka brejost. Naslov v upravi lista.

Prodajam motorno kolo »Harley Davidson« 350 ccm, v dobrem stanju. Voglar, Naklo 79.

Prodajam stavbno parcelo v Kranju. Velikonja, Huje št. 62, Planina.

Prodajam 2,7 ha gozda v Besnici. Naslov v upravi lista.

Ugodno prodajam voz z gumijastimi kolesi in dero nosilnost 2,5 t. Zeje 6, Duplje.

Elektrovarilec dobi službo takoj. Stanovanje preskrbljeno. »Elan«, Begunje pri Lescah.

Izgubil sem posteljni vložek (modroc) od Drulovke do Bleda. Najditelja prosim, da spo-

roči na naslov: Golc, Višelnica 13, Gorje.

Preključujem žalitve in obdolžitve kriminala in nemoralnega življenja, katere sem izrekla 7. maja 1955 proti Panteru Mariji, Jesenice, Gospodarska cesta 59. — Markovič Jožefa.

Podpisani Zagar Albin, stanujoč Huje št. 12, preključujem žalitve, ki sem jih izrekel v vinjenem stanju tov. Ručigaj, por. Lebar Nadi dne 17. maja 1955 in se ji zahvaljujem, da je odstopila od tožbe. — Zagar Albin.

Javna zahvala. Vida Kaltenecker se javno zahvaljuje kranjski LM, posebno tov. komandirju Urankar Jožetu in organom notranjega odseka za požrtvovalni trud, vztrajno iskanje in uspešno izsleditev ukradenega radio aparata. Hvala Vida Kalteneckerjeva.

Prodajam radio aparat znamke »Filips 4 + 1« v dobrem stanju. Bertonec Peter, Godešič 30, Škofja Loka.

Vajenca za kemijsko in železninarsko stroko, s takojšnjim nastopom, išče zunanjetrgovinsko podjetje. Popolna oskrba zagotovljena. Naslov v oglašnem odelku.

Poceni prodajam dobro ohranjeno spalnico iz mehkega lesa z žimnicami. Zupan, Kranj, Zlato polje, »Iskrini« bloki.

DPD Svoboda Jesenice prireja od 27. maja do 4. junija v počastitev 10-letnice osvoboditve in zmage nad fašizmom Teden kulturnih dni. Skozi ves teden se bodo vrstile v Delavskem domu kulturne prireditve, ki jih prireajo odseki sami. Vse prireditve so vstopnine proste zato jih obiskujte v čim večjem številu.

Ljudska univerza Jesenice vabi na zaključno predavanje, ki bo v okviru tedna kulturnih prireditev jeseniške Svobode v ponedeljek 30. t. m. ob 20. uri v Delavskem domu. O zunanjem političnem položaju bo spregovoril glavni in odgovorni urednik Slovenskega poročevalca tov. Sergej Vošnjak iz Ljubljane.

**OBVEZNO NAVODILO
POGODBENIM PRIDELOVAL-
CEM SEMEN. KROMPIRJA**

Opozarjamo vse pridelovalce semenskega krompirja, da očistijo svoje nasade krompirja in morajo zato odstraniti vse bolne virusne krompirjeve rastline. To delo opravite takoj! Držite se navodil semenarjev. Do prvega komisijskega priznanja pogodbenih površin zasajenih s krompirjem, ki se bo začel 6. junija t.l., mora biti to delo obvezno opravljeno.

OZZ Kranj - poljedelski odbor

Poročila poslušajte vsak dan ob 6., 7., 12.30, 15., 17., 19. in 21. uri. Oddajo »Zeleni ste« poslušajte ob nedeljah ob 13.30 in vsak delavnik ob 13. uri. — »Gospodinski nasveti« vsak dan ob 7.30 uri. »Kmetijski nasveti« in »Kmetijska univerza« vsak delavnik ob 12. uri. »Pregled tistega« pa vsak dan ob 1.30 uri.

Nedelja, 29. maja: O športu in športnikih: 5 dni v ledeni steni. 9.00 Otroška predstava: Ostržek — II. del. 10.00 Družinski pogovori. 12.10 Venček slovenskih narodnih pesmi. 13.00 Pol ure za našo vas. 15.15 Za-

bavne melodije — sodeluje Kvarter Jureta Robežnika. 15.45 Prenos mednarodne nogometne tekme Italija : Jugoslavija iz Torina.

Ponedeljek, 30. maja: 6.35 Pohorski fantje pojo in igrajo. 16.30 Zdravstveni nasveti. 18.45 Partizanski pozdravi.

Torek, 31. maja: 6.35 Slovenske narodne pesmi. 11.15 Cicanom — dober dan! 16.00 Utrinki iz literature — Dr. Ivan Prijatelj o Moderni. 18.15 Slovenske narodne pesmi poje Cene Plevel, s harmoniko spremlja A. Stanko. 20.00 Tedenski notranje - politični pregled.

Sreda, 1. junija: 6.35 Igrajo Stirje flosarji, pojeta Mija in Stane. 12.10 Pisan spored slovenskih narodnih in umetnih pesmi. 18.00 Mednarodna radijska univerza. 18.30 Pol ure slovenskih samospelov.

Četrtek, 2. junija: 6.35 To in ono iz arhiva slovenskih narodnih pesmi. 16.00 Utrinki iz literature: Pesmi Cvetka Gorljarja. 18.30 Iz kolektivov za kolektive: O delu splošne plovbe Koper. 20.15 »Četrtek večer« (domači pesmi in napevov — sodelujejo: Fantje na vasi, Gorenjski kvartet, zbori in solisti).

Petek, 3. junija: 6.30 Po naših deželi (pisan spored slovenskih narodnih pesmi). 11.15 Cicanom — dober dan! 16.20 »Od Triglava do Ohrida« (pisan spored pesmi in plesov).

Kino

Kino »Storžič«, Kranj: 27. do 29. maja ameriški film »Zenske prihajajo«. Predstave ob 16., 18. in 20. uri. Matineja 29. maja ob 10. uri angleški film »Vidim mračnega tujca«.

Letni kino »Partizan«: 27. maja jugoslovanski dokumentarni film o življenju in delu predsednika Tita. 28. maja premiera angleškega filma »Vidim mračnega tujca«. 29. maja premiera francoskega filma »Madam X«. Predstava dnevno ob 20. uri.

Kino »Svoboda«, Strazišče: 28. in 29. maja angleški film »Vidim mračnega tujca«. Predstave: 28. maja ob 18. uri, 29. ma-

ja ob 16., 18. in 20. uri. 28. maja ob 20. uri francoski film »Madam X«. 29. maja ob 10. in 14. uri amer. kavbojski film »Zenske prihajajo«.

Kino »Krvave«, Cerklje: v soboto 28. maja ob 20. uri italijanski film »Zidovi Malapage«. V nedeljo 29. maja ob 16. in 20. uri italijanski film »Zidovi Malapage«.

Kino Naklo: 29. maja mehlički film — mladinski — »Can-tiflas - mušketir«. 3. in 4. junija francoski film — mladinski — »Odšel brez naslova«. Predstave ob petkih in sobotah ob 20. uri, ob nedeljah ob 18. in 20. uri.

ZNAMKA OVEN je najboljšje jamstvo za nepresegljivo kvaliteto pralnega sredstva. Tudi Vi zahtevajte samo OVEN milo in OVEN milni prašek, ker boste z njima gotovo zelo zadovoljni.

Vsem delovnim kolektivom in delovnim ljudem ob 10-letnici osvoboditve iskreno čestitajo

**TRGOVSKO
PODJETJE**

Kokra

KRANJ

Trgovsko podjetje
MERKUR
KRANJ

TRGOVSKO PODJETJE

TKANINA

KRANJ

TRGOVSKO PODJETJE

POSTREŽBA

KRANJ

TRGOVSKO PODJETJE

VINO

KRANJ

TRGOVSKO PODJETJE

ŽELEZNINA

KRANJ

TRGOVSKO PODJETJE

TOBAK

KRANJ

TRGOVINA

PRI KRANJCU

KRANJ

TRGOVINA

»HRANA«

KRANJ

TRGOVINA

»POTROŠNIK«

KRANJ

TRGOVINA

»IZBIRA«

KRANJ

TRGOVINA

»ZLATO POLJE«

KRANJ

TRGOVSKO PODJETJE

Sadje

KRANJ

TRGOVSKO PODJETJE

OZZ

KRANJ

TRGOVSKO PODJETJE

MODA

KRANJ

TRGOVSKO PODJETJE

OPREMA

KRANJ

TRG. PODJETJE

ŽELEZNINA

KRANJ

TRGOVINA

Gorenje

KRANJ

KNJIGARNA

Simon Jenko

KRANJ

Priporočamo se za nadaljnji obisk! Pri nas boste hitro in solidno postreženi!

Planinska flora v okolici Kranja

ZANIMIVOSTI

Toplega nedeljskega popoldneva konec junija se srečata na cesti dva prijatelja: »Kam pa ti, Janez?«
»Po planike!«
»Po planike? Greš na Triglav?«
»Ah, kaj še, tja le pod Kranj grem ponje, v Zarico!«

»Kaj, v Zarici rastejo planike? Beži, beži!«
»O, rastejo, rastejo! In še kako lepe! Samo dobiti jih je težko.«
Pravo presenečenje! V neposredni bližini Kranja pravcate planike! Potem nam ne bo treba več hoditi v gore. Da, res je, če hodimo v hribe samo zaradi planik in še nekaterih

drugih gorskih rož, se nam res ne bo treba potruditi dalj kot 5 km iz Kranja in »alpsko rastlinstvo v nižini« se nam bo predstavilo v vsej svoji krasoti. Preden bi našel nekaj najhajališč, naj povem še, zakaj imenujemo vse te rože s skupnim imenom »naplavinjska flora«.

Predstavljajmo si določen predele katerega-koli dela našega visokogorskega pašnika konec poletja, ko so alpske cvetke odcvetele in je njihovo seme veter raznosil daleč naokoli. Sonce neusmiljeno pripeka, apolon v lahnem vetrču jadra po zraku, med redko travo se greje črni gad. Toda kmalu se za bližnjimi vrhovi začne zbirati črni oblaki, ki naposled zatemne sonce, zabliska se in zagradi in tedaj kmalu začne nalezavati debele kaplje, ki se hitro spremenijo v pravo nevihto. Črni gad zleze v zemljo, apolon pa si v varnem zavetju bujnega rastlinstva poišče primerno zavetišče. Vodne kapljice se zbirajo v hudournike, ki drve v dolino in nosijo s seboj poleg prsti, kamenja in odmrlih delov rož in drevev tudi semena gorskih cvetk. Reke, ki pri tem močno narastejo, odnesejo semena s seboj in jih niže odlagajo na svojih bregovih. Če najdemo semena tu ugodne življenjske pogoje, vzklene in zrastejo v prave gorske rastline, ki se v teku sto in tisočletij lahko zelo razmnožijo, razširijo in v določenih meri seveda zaradi drugačnih klimatskih in drugih pogojev tudi spremenijo. Zaradi tega, ker so bili plodovi vseh teh rož naplavljeni, imenujemo to rastlinstvo s skupnim izrazom »naplavinjska flora«.

Nekateri zagovarjajo drugo mnenje, da so namreč naše visokogorske rože v nižinah ostanki ledenodobne alpske flore.

Sedaj nam je več ali manj jasno tudi to, zakaj ni povsod ob Savi alpskih rož, ampak samo na določenih predelih. Življenjski pogoji so namreč zelo različni in tam, kjer so bolj ali manj podobni gorskim, se morejo alpske cvetke razvijati. V Zarici dobimo tako planike samo na desnem bregu, kjer je bolj vlažno in imajo le jutranje sonce, na levem pa jih sploh ni. Te planike sicer niso tako lepe kot prave alpske, ker so zaradi prilagoditve na mlačno klimo že izgubile belo puhasto prevleko in postale bolj zelene, a vseeno so redkost in izredna zanimivost naše okolice.

Poleg planik, ki so nekak simbol našega visokogorskega sveta in zato vsakomur najbolj poznane, lahko v bližnji okolici Kranja opazujemo še več drugih predstavnikov naše »naplavinjske flore«. Eden najpogostejših je rumeni jetičnik ali milje, ki ga dobimo skoraj povsod na konglomeratu v vsaki soteski. Na okoliščini Mlinarjevega studenca na Okroglem in na »Spiki« pod Drulovko je omejena lepa mesojeda rastlina — planinska mastnica.

Od številnih drugih predstavnikov naj omenim še planinski srobot, ki ga dobimo v dolini Rupovščice, in dvocvetno vijolico, ki jo v maju lahko opazujemo na obojih krajih na robu Nakeljske kotline pri Temniku.

3-ler

NAJDAJLJ ŽIVIMO NIZOZEMCI

Nizozemski centralni statistični urad je pred kratkim objavil podatke, iz katerih je razvidno, da na svetu najdalj živijo Nizozemci. Povpreček pri moških je 70 let, pri ženskah pa 72 let.

LETALSKIH NESREC JE VEDNO MANJ

Iz podatkov OZN vidimo, da je bilo v preteklem letu samo 24 večjih letalskih nesreč na vseh zračnih linijah, pri katerih je izgubilo življenje 478 oseb. Mesečno je bilo lani 180.000 raznih poletov, v celem letu pa se je na vseh zračnih linijah prepejalo nad 30 milijonov potnikov.

ČLOVEK BREZ ROK, A Vendar VSE DELA

Alfred Hamon iz mesta Ploech v Franciji že več kot 34 let živi brez rok, katerih nima že od svojega rojstva. Toda volja, vztrajnost pri urjenju in optimizem tega invalida so mu pomagali, da se lahko sam preživlja in to s pomočjo »dela svojih nog«. S stopalom, na katerih ima zelo močno razvita palca, ki sta zelo gibčna in močna, Hamon seje, sadi, koplje, seka drva, odpira steklenice, skratka opravlja skoraj vsa dela, ki jih drugi ljudje izvršujejo z rokami. Hamon se celo koplje, češe in oblači z nogami. Pred kratkim pa se je naučil tudi z nogami pisati in risati!

SVETLEČI PROMETNIKI NA ULICAH BRUSLJA

V Bruslju so se pred kratkim pojavili prvi »svetleči prometniki«. Njihovi senčniki na kapah vsebujejo zelo veliko fosforja, ki ponoči zelo močno svetli, prav tako pa imajo na isti način na rokah tudi posebne znake in tako lahko vsak potnik vidi prometnika že od daleč.

NAJHITREJŠE LETALO NA SVETU

Francosko raketno letalo Tridan, katerega krmari predčni pilot L. Gujon, je prvo letalo na svetu, ki je premagalo hitrost zvoka medtem ko se je dvigalo. Sam konstruktor letala ing. Servant meni, da je to letalo najhitrejše na svetu in da lahko doseže hitrost tudi do 2.800 km na uro. Tridan je dolg 14 m in ima zelo kratka krila — samo 8 m in kabino, ki ima to lastnost, da se v primeru nesreče sama s pilotom odklopi. Letalo doseže v 50 sekundah 9.000 m višine.

DOBER SIN

— Hitreje, stražnik, hitreje! Neki človek je nadlegoval mojega očeta in sedaj se že pol ure prepečata!
— Zakaj pa nisi že prej pritekel pome?
— Ker je do zadnje minute zmagoval oče.

KAKRŠNO VPRAŠANJE, TAK ODGOVOR

Nenadoma se je vlak ustavil. Starejša dama je razburjeno vzkliknila: — Kaj se je zgodilo?!
— Povožili smo kravo.
— Ali je stala na tiru?
— Ne, mi smo prav posebej vozili za njo!

Za kratek čas

MILO ZA DRAGO

»Draga Alčka,« pše mladenič, »oprostite, toda postal sem silno raztresen. Včeraj sem vas zasnubil, sedaj pa ne vem, ali ste privolili, ali ste odbili.«

»Dragi Jim,« je prejel odgovor, »Teh vaših vrstic sem se res razveselila. Trdno se namreč spominjam, da sem včeraj zvečer nekomu rekla — ne —, a se ne spominjam več — komu!«

Gorenjski pionir

Jeseniški pionirji za 10. obletnico

Pionirji Osnovne šole »Toneta Cufarja« z Jesenic so počastili deseto obletnico osvoboditve z obširnimi programom športnih, kulturnih in drugih prireditev. Na začetku tedna, ki so ga namenili za svoje prireditve ob deseti obletnici, so odigrali šahovski turnir. Zmagovalci s tega turnirja so se udeležili pionirskega šahovskega tekmovanja za vso Gorenjsko v Kranju.

Vsi prvo in drugošolarki so se pomerili na strelšču pod Mežakljo na skirojih, tretji in četrti razredi pa so si napovedali tekmovalno v igri med dvema ognjema. Nekaj razredov je obiskalo Vrbo, Begunje in Drago, nekateri pa so odšli na izlet v Bohinj. Na svojih izletih so se spominjali borb in dogodkov iz narodnoosvobodilnega boja.

Ob dnevu osvoboditve so priredili skupne proslave, ki so jim obiskali tudi nekdanji borci in jim pripovedovali o junastvih partizanov. Ogledali so si tudi film »Pot miru« in z zanimanjem spremljali maršala Tita na njegovi poti po bratskih deželah Azije.

Za zaključek svojega tedna so se spomnili borcev, ki so žrtvovali življenje za svobodo. Okrasili so njihove grobove, položili nanje vence in priredili majhno žalno svečanost.

Najboljši pionirji in zmagovalci pri športnih tekmovanjih so bili konec tedna nagrajeni s knjigami, najboljše ekipe pa so prejele za svoje uspehe diplome. Pripravljajo še svečano akademijo in druge prireditve, tako da se bo njihov teden najbrž zavlekel kar do konca šolskega leta.

Nagradni kotichek

120. OBLETNICA SIMONA JENKA

ŠTEVILČNICA

1.	1	4	7	8	5
2.	6	9	10	12	1
3.	11	2	11	10	9
4.	11	8	9	4	12
5.	1	2	3		
6.	5	2	1	10	7
7.	6	9	13	11	4
8.	5	9	8	3	1
9.	14	2	15	10	12
10.	6	16	13	12	4
11.	11	2	14	10	12
12.	11	9	10	14	10
13.	3	2	16	4	
14.	5	4	7	1	4

Besede pomenijo: 1. partizansko ime pesnika Karla Destovnika, 2. neprijetnega okusa, 3. začimba, 4. domača žival iz razreda perutnin, katere ne smemo dražiti z rdečimi predmeti, 5. pletena posoda, 6. igra na ledu, 7. obolenje, tudi nalezljiva bolezen, ki je zlasti letos pri nas zelo razsajala, 8. sad in drevo, 9. je tisti, ki pride pravočasno, 10. nepropustna zemlja

KUPON STEV. 5

iz katere radi gnetete razne figure, 11. od znoja je..., 12. če se srečajo pretepači je prav gotovo..., 13. se v njej učimo, 14. pohod, pogon, lov.

Ce številčnice še niste nikdar reševali, vam moram povedati, da ima vsaka črka svojo številko (n. pr.: če je številka 1 = K, potem namesto številke 1 vpišete povsod črko K). V tretji navpični vrsti boste brali, seveda, če boste vpisali pravilne rešitve, naslov ene izmed treh povesti, ki jih je spisal tudi Simon Jenko.

S tem, dragi pionirji, je to naše tekmovanje spet končano. V prihodnji številki »Glasu Gorenjske« bom že objavil deset izrebranih pionirjev in kot sem obljubil, bodo ti pionirji šli na izlet — na veliko proslavo našega pesnika Simona Jenka in odkritje njegovega spomenika, ki bo 12. junija v Mavčičah. Opozarjam vas, da mi morate poslati rešitve najkasneje do 1. junija!

Dragi pionirji, najlepše vas pozdravlja

Vaš Kosobrin

— Govoril bom odkrito, — in povedal ji je o njeni prijaznosti z orožniki, o sumljivih teti, o orožnikovi kretnji. — Sumljiva se mi zdite. Sumim, da ste... da ste... — beseda mu ni šla z jezika.

Rosita se je nasmehnili:

— ...da sem?

— ...agentka... agentka...

— ...gestapa, hočete reči. Toda, dragi John, ne bodite nezaupljivi.

Stisnila mu je roko, ki jo je še vedno držal v njeni. Sele sedaj jo je izpustil. Ta stik mu je vrnil zaupanje v plavaloso Rosito in sramoval se je, da so je sumničli. Opravičil se je.

Cez pol ure so bili že na Beljaški cesti. V drugem nadstropju je Rosita pozvonila. Odprti jim je prišla starikava ženica in ujetnikoma toplo stisnila roki. Kmalu za njima sta prišli Danica in Marica.

Po večerji je Rosita obrazložila kratko svoj načrt za jutrišnji beg do Jesenic, nato pa odhitela v mesto, kjer je — kakor je rekla — imela še nujen opravke.

Okrog devetih zvečer je v uradu varnostne službe v Celovcu zazvonil telefon. Dežurni je dvignil slušalko.

— Heil Hitler! Ja, tu gestapo... Waa?! Dva ujetnika pobegnili... Takoj sporočim naprej. Heil Hitler!

Dežurni je odložil slušalko in potrkal na vrata vodje oddelka za zatiranje partizanstva in podtalne uporniške dejavnosti. Ta oddelek so ustanovili, ko je jela partizanska misel prodirati na Koroško in vžgala prve zubi partizanskega boja. Ko so partizani maja 1943 osvobodili na Bistrici v Rožu petdeset mladih ujetih Rusov in Ukrajincev, so temu oddelku zaupali še nalogo preprečevanje pobegov iz ujetniških taborišč. Zato je gestapo včasih pošiljal med ujetnike ljudi, ki so se izdajali za partizanske zaupnike, in z njimi preizkušali voljo ujetnikov za pobeg k partizanom. Ljudje, ki jih je gestapo uporabljal kot svoj barometer med ujetniki, so za znakovali le redkokdaj kak uspeh. Ujetniki so bili nezaupljivi do njih, mnogi pa so čakali raje do konca vojne v ujetniških

3 taboriščih. Zmaga se je že od Stalingrada sem nagibala na zavezniško stran in kaj bi nosili svoje glave napredaj, če jih bodo lahko rešile zmagovite zavezniške armade. Seveda so bili tudi ujetniki, ki niso tako mislili. To pričajo mnogi, ki so jih partizani osvobodili, ali pa se jim je posrečilo samim, da so pobegnili k partizanski vojski.

Zato se vodja oddelka za zatiranje partizanstva in podtalne uporniške dejavnosti Fritz Adler ni začudil, ko mu je dežurni poročal o pobegu dveh angleških ujetnikov. Vedel je, da

bo prišlo do pobegov, brž ko se bo odprla nova fronta na zahodu. Rekel je samo:

— Pravite, da sta Angleža?

— Jawohl, — in dežurni je pogledal na listek, na katerega je prej zabeležil imeni ubežnikov. — Major Cowley und Lieutenant Emerson.

— Emerson? To mora biti Zid... Emerson! Prav gotovo je Zid... Lepi komandantje ujetniških taborišč, da niso likvidirali Zida. Pozanimal se bom, kdo so bili, in sporočil Himmlerjevemu štabu.

Vstal je in začel hoditi po sobi, a se je že po nekaj korakih ustavil.

— In kdaj sta pobegnila?

— Med poldnem in mrakom. Tega kmet ne ve, ker je bil popoldan v mestu.

— Hm. Kmetom ni zaupati. So skoro sami prikriti »vindišarji«. Morda jima je pomagal celo sam.

— Ne verjamem, ker je »Parteigenosse« in »Ortsgruppenführer«.

— Hm. Lep član stranke, če ni znal preprečiti pobega. Takoj mi ga pripeljte!

Dežurni je odšel iz sobe in poklical šoferja.

Ze čez slabe pol ure je sedel član NSDAP in »Ortsgruppenführer der Partei« Johann Kokoschinegg na celovškem gestapu v sobi vodje oddelka za zatiranje partizanstva in uporniške dejavnosti. V priljubljeni noši nemških kmečkih motogcev — v sivozeleni lovski obleki s hrastovimi listi na ovratniku — je sedel v naslanjaču in kadil cigareto, ki mu jo je bil ponudil gestapovec.

— Nikdar nisem mislil, da bosta pobegnila, — se je opravičeval kmet. — Bila sta poslušna in mirna. Vsako delo sta opravila brez godrnjanja.

— Pustiva to, Kamerad Kokoschinegg... Najti moramo sled za njima. Povejte mi, če je govorila z ujetnikoma kakka neznana oseba.

Kmet je premišljal. Brskal je po spominu od dne, ko so mu dodelili Angleža. Bilo je pomladi. Gledal ju je, kako trostira gnoj po polju, kako hodita za plugom. Poznalo se jima je, da nista vajena kmečkemu delu... Potem je bila žetev. Da. Da! Takrat ju je zalotil, da sta govorila z nekim dekletom. Blondinka je bila. Mestna. Lepo postavljena in negovana. Verjetno kaka letoviščarka. Ko je zagledala njega je odšla proti jezeru. Ker sta ujetnika takoj poprijela za delo in ker je bila žetev, se ni menil zanj.

Vse to je povedal gestapovcu.

— In vi je niste nagnali? Niste rekli, da je sramota za nemško dekle, če se druži s tujerodci in vrh vsega še z ujetniki?